

CARTOGRAFIEREA SERVICIILOR

În domeniul VIOLENȚEI ÎN
BAZĂ DE GEN în Republica
Moldova

2023

CARTOGRAFIEREA SERVICIILOR

**În domeniul VIOLENȚEI ÎN BAZĂ DE GEN
În Republica Moldova**

Autori

Liliana ISTRATI-BURCIU,
Rodica MORARU CHILIMAR,
Svetlana MOISA

CUPRINS

CONTEXT DE ELABORARE	3
I. REȚELE/COALIȚII NAȚIONALE	6
1.1 Rețele /organizații relevante pentru femeile cu multiple vulnerabilități (femei cu dizabilități, femei în etate, femei LGBTIQ+, femei rome)	7
II. SERVICII TELEFONICE NAȚIONALE/LINII FIERBINȚI SPECIALIZATE.....	9
III. CENTRE/SERVICII DE ASISTENȚĂ ȘI PROTECȚIE ÎN DOMENIUL VIOLENȚEI ÎN BAZĂ DE GEN (VBG)	10
3.1 Centre care oferă servicii de plasament/adăpost	11
3.2 Centre care oferă servicii de zi	16
3.3 Programe pentru agresorii familiari	27
3.4 Servicii/asistență oferită victimelor infracțiunilor sexuale	28
IV. SISTEMUL DE JUSTIȚIE / ASISTENȚĂ JURIDICĂ	30
V. SISTEMUL DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ	32
VI. SISTEMUL DE SĂNĂTATE/ASISTENȚA MEDICALĂ	33
6.1 Instituții subordonate Ministerului Sănătății	33
6.2 Organizarea serviciilor medico-legale	33
6.3 Servicii de Asistență medicală primară	38
6.4 Centre comunitare de sănătate mintală (CCSM)	39
6.5 Centre de sănătate prietenoase tinerilor	41

CONTEXT DE ELABORARE

În februarie 2017, Republica Moldova a semnat *Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul)* – cel mai cuprinzător tratat internațional în acest sens¹, iar după patru ani, în octombrie 2021, Parlamentul a votat ratificarea acesteia. La 1 mai 2022, Convenția de la Istanbul a intrat în vigoare, moment în care Republica Moldova a fost inclusă în procedura de monitorizare privind modul de implementare din partea Grupului de Experti privind Acțiunea împotriva Violenței Față de Femei și a Violenței domestice (GREVIO). Ratificarea² înseamnă că Moldova este obligată să stabilească mecanisme minime de protecție și de sprijin pentru a răspunde la violența în bază de gen (VBG), inclusiv prin asigurarea accesului la **servicii specializate, adăpost, îngrijire medicală, sprijin și consiliere de durată**.

În noiembrie 2022, la propunerea mai multor organizații ale **societății civile**, după doi ani de tergiversări și numeroase dificultăți în ceea ce privește promovarea proiectului de lege, Parlamentul R. Moldova a adoptat *Legea nr. 316* pentru modificarea unor acte normative, care vine să îmbunătățească mecanismul asigurării drepturilor victimelor în cazul infracțiunilor privind viața sexuală și violența în familie. De asemenea, au fost instituite și garanții suplimentare pentru victimele infracțiunilor sexuale și a violenței în familie: obligativitatea informării despre serviciile de suport de care pot beneficia, cine și în ce condiții oferă aceste servicii (medicale, medico-legale, psihologice post-traumatice și consiliere în vederea recuperării fizice și psihosociale).

¹ În prezent, *Convenția de la Istanbul* a fost semnată de către 45 din cele 47 de state-membre ale Consiliului Europei (excepție – Azerbaidjan și Federația Rusă), R. Moldova devenind al 35-lea stat membru care a ratificat convenția.

² <https://www.coe.int/en/web/istanbul-convention/-/the-republic-of-moldova-ratifies-the-istanbul-convention>

Deși există elemente de răspuns coordonat la VBG, tocmai la capitalul asigurării suportului, asistenței și protecției victimelor avem cele mai mari restanțe. Potrivit [Raportului de evaluare a Strategiei naționale de prevenire și combatere a violenței față de femei și a violenței în familie pentru anii 2018-2023](https://lastrada.md/pic/uploaded/Raportul_de_evaluare_a_Strategiei_nationale_de_prevenire_si_combatere_a_violentei_fata_de_femei_si_a_violentei_in_familie_pentru_anii_2018-2023)³, din cele 15 acțiuni planificate în *Planul de acțiuni*, au fost realizate doar trei, ceea ce constituie circa 20 la sută din total. Acest lucru înseamnă că:

- accesul la servicii de plasament, în special la cele de urgență, este limitat, neavând acoperire geografică uniformă/națională;
- servicii specializate pentru victimele violenței în familie și ale violenței sexuale sunt puține;
- mecanismul de finanțare a sistemului de servicii sociale, în special în baza parteneriatului public-privat, este subdezvoltat;
- integrarea serviciilor de consiliere din cadrul centrelor comunitare de sănătate mintală pentru subiecții violenței în familie lipsește;
- serviciile pentru agresori nu au nici acoperire geografică, nici acoperire financiară;
- tratamentul obligatoriu pentru persoanele dependente de alcool/droguri în cazurile de violență în familie rămâne un deziderat greu de atins în lipsa unui mecanism eficient, lucrativ.

Mai mult, serviciile existente nu sunt adaptate să facă față unor condiții de criză sau necesităților speciale ale femeilor cu multiple vulnerabilități, aici referindu-ne, în special, la: femeile cu dizabilități

³ *Raport de evaluare a Strategiei naționale de prevenire și combatere a violenței față de femei și violenței în familie pentru anii 2018-2023* https://lastrada.md/pic/uploaded/Raportul_de_evaluare_a_Strategiei_2018-2023.pdf

(inclusiv mintale), femeile în etate, femeile cu copii de până la trei ani, persoanele LGBTIQ+, femeile rome, femeile refugiate, femeile solicitante de azil, femeile fără permis de ședere, femeile din mediul rural, femeile lucrătoare ale sexului comercial, femeile cu adicții. Lipsa unor servicii medicale și psihosociale de durată, fluctuația și/sau insuficiența specialiștilor, eficiența scăzută a echipelor multi-disciplinare aprofundează și mai mult problema.

Finanțarea serviciilor sociale

Conform *Strategiei Naționale de Dezvoltare Moldova Europeană 2030*, alocațiile pentru serviciile sociale cuprind:

- **69% sunt destinate persoanelor cu dizabilități:** asistența personală, centrele de plasament, locuințele protejate etc.;
- **21% sunt destinate copiilor:** servicii de plasament de tip familial (tutela/curatela, casa de copii de tip familial, asistență parentală profesionistă), servicii de plasament de tip rezidențial;
- **5% finanțează servicii de tip sanatorial;**
- **2% acoperă cheltuielile cantinelor sociale;**
- **2% asigură alte servicii:** pentru victimele traficului de ființe umane, ale violenței în familie, pentru bolnavii de HIV/SIDA etc.

Aceasta înseamnă că, în anul 2022, din peste 38 de miliarde de lei alocați pentru protecția socială, doar 1,8 miliarde de lei au fost destinate serviciilor sociale. Din totalul resurselor dedicate serviciilor sociale, **doar 2% au fost direcționate pentru acoperirea altor servicii, inclusiv pentru victimele violenței în familie, traficului de ființe umane etc.**

Autoritățile statului recunosc că resursele financiare alocate acestui domeniu sunt insuficiente pentru menținerea și dezvoltarea

serviciilor sociale. Cauzele sunt, deopotrivă, obiective și subiective; criza economică generală nu are cum să nu se răsfrângă și în acest domeniu – cauză obiectivă, dar la fel de semnificativ este rolul și implicarea autorităților administrației publice locale (APL) – cauză subiectivă.

Or, anume APL sunt cele care au obligația să planifice și să aloce resurse pentru dezvoltarea/mentinerea serviciilor sociale pentru subiecții VBG, finanțarea acestora fiind responsabilitatea lor directă. Spre regret, APL nu prioritizează finanțarea acestor servicii, bunăstarea lor rămânând să depindă de sustenabilitatea bugetelor locale.

Mai mult, deși în *Strategia privind prevenirea și combaterea violenței față de femei și a violenței în familie 2018-2022* au fost prevăzute măsuri privind alocarea resurselor financiare în bugetele autorităților publice de nivelul I și II pentru finanțarea serviciilor destinate femeilor din categoria social-vulnerabilă, inclusiv victimelor violenței în familie, prin transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat, acest lucru nu s-a realizat deoarece strategiile de dezvoltare socio-economice raionale nu conțineau prevederi despre prevenirea VBG, respectiv nu au avut acoperire pentru finanțare.

În consecință, [Raportul de estimare a costului economic](#)⁴ al inegalităților de gen în Republica Moldova a relevat faptul că peste **60% dintre costurile legate de serviciile oferite victimelor VBG sunt acoperite de organizațiile societății civile** care, la rândul lor, sunt dependente de resursele financiare externe.

La 31 mai 2023, la propunerea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Guvernul a aprobat *Programul național privind prevenirea și combaterea violenței față de femei și a violenței în familie pentru anii 2023-2027*. Scopul Programului constă în dezvoltarea politicilor intersectoriale cuprinzătoare prin stabilirea unui parteneriat cu principalii actori din domeniul public și privat, cu societatea civilă

⁴ Costul economic al inegalităților de gen în R. Moldova, 2020

și cu mass-media pentru un răspuns coordonat la nivel național și local, orientat spre prevenirea și combaterea tuturor formelor de violență față de femei și fete și a violenței în familie centrate pe nevoile femeilor victime și ale copiilor lor.

Obiectivele Programului derivă din prioritățile Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” și se pliază pe cei **4 piloni ai Convenției de la Istanbul: prevenire, protecție, pedepsire și politici integrate**. Angajamentele asumate prin ratificarea *Convenției de la Istanbul* obligă statul inclusiv să consolideze mecanismul de asistență pentru victimele VBG.

Astfel, printre acțiunile incluse în Program, orientate spre reducerea tuturor formelor de violență, se regăsește dezvoltarea sistemului de servicii specializate.

Mai mult, odată cu criza provocată de războiul declanșat de Rusia împotriva Ucrainei, domeniul VBG a cunoscut o nouă dimensiune; organizații noi - internaționale și naționale - au apărut, iar cele deja active în domeniu fie și-au modificat, fie și-au extins mandatul de activitate, lansând programe noi de asistență.

În mare parte, acestea sunt susținute de agențiile ONU în Moldova, de Fondul Femeilor pentru Pace și Asistență Umanitară al ONU (WPHF), de organizații internaționale sau de ONG-uri străine. Totodată, au fost create grupuri mixte de lucru, cu componenta VBG, care întrunesc reprezentanți ai autorităților centrale și locale, structuri internaționale, organizații locale și străine, după cum urmează:

- [Grupul operativ de gen](#)/Gender Task Force (GTF), coordonat de UN Women și Platforma pentru Egalitate de Gen, care întrunește circa 50 de membri⁵;

⁵O scurtă analiză a impactului de gen în criza din Ucraina: Republica Moldova. Ghid de acțiune <https://moldova.unwomen.org/sites/default/files/2022-08/0%20scurt%20analiz%C4%83%20a%20impactului%20de%20gen%20C3%AE%20criza%20din%20Ucraina%20-%20Republica%20Moldova.pdf>

- [Subgrupul de lucru pentru VBG](#) (SWG)/GBV Sub-Working Group, coordonat de UNHCR și UNFPA, care oferă cadrul general pentru coordonare⁶;
- Grupul de lucru *Prevenirea și combaterea TFU*, coordonat de OIM și UNHCR;
- Grupul privind *Protecția copilului*, coordonat de UNICEF.

În acest sens, o trecere în revistă a situației din domeniu, din perspectiva serviciilor prestate, ni se pare cât se poate de oportună. Totodată, fluctuația constantă a specialiștilor și informarea slabă despre existența acestora ne-a convins, o dată în plus, despre necesitatea dezvoltării unui astfel de ghid.

Destinat tuturor actorilor interesați, prezentul document pune la dispoziția specialiștilor din domeniu un instrument care vine să sistematizeze /ordoneze toate serviciile active în domeniul VBG, astfel încât procesul de redirecționare a beneficiarelor, în funcție de necesități, să fie unul cât se poate de eficient. Acesta a fost structurat astfel, încât să ofere o imagine de ansamblu a serviciilor/asistenței de care pot beneficia persoanele afectate de VBG, din perspectiva drepturilor asigurate de legislația în domeniu, inclusiv de mecanismele intersectoriale de intervenție⁷, urmărind traseul pe care trebuie să-l parcurgă atunci când se confruntă cu o situație de VBG.

⁶ Raport de audit privind siguranța VBG. Răspuns refugiaților din Ucraina în R. Moldova file:///C:/Users/User/Downloads/GBV%20SA%20report%20final%20version%2020.09.22.pdf

⁷ Hotărârea Guvernului nr.270/2014 cu privire la aprobarea *Instrucțiunilor privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului*; HG cu privire la aprobarea *Metodologiei și Instrucțiunilor de lucru a echipei comune de intervenție în cazurile de violență sexuală*

I. REȚELE/COALIȚII NAȚIONALE

La nivel național, există trei rețele mari care întrunesc organizații din domeniul VBG:

Nume	Activitate	Coordonate
<p>Coalitia Națională „Viața fără violență” - for al prestatorilor de servicii în domeniul VBG, asociații obștești și instituții publice. Constituită în 2014, aceasta a fost înregistrată în calitate de persoană juridică în 2022.</p> 	<p>Cele 27 de organizații non-guvernamentale și instituții publice, membre ale Coalitiei, contribuie la prevenirea și combaterea violenței prin: asistență juridică, suport psihologic și social, programe pentru abuzatori, oferirea serviciilor de reabilitare la nivel de comunitate, inițiative de advocacy, sensibilizarea publicului și a autorităților. În cadrul coalitiei, sunt membri care prestează servicii la nivel național, dar și regional sau local.</p>	<p>Chișinău, MD-2009 Str. Alexei Mateevici 71 Tel./Fax: 069253558 E-mail: office@sdvmd.net</p>
<p>Platforma pentru Egalitate de Gen Membrii Platformei AICI</p> 	<p>O uniune benevolă de persoane fizice și juridice, care acționează ca o voce activă și unitară pentru promovarea egalității de gen. Lansată la 19 iunie 2015, aceasta întrunește la moment 44 de membri.</p>	<p>Chișinău Str. 31 August 129, of. 305 secretariat.platformadegen@gmail.com</p>
<p>Alianța ONG-urilor active în domeniul protecției sociale a copilului și familiei (APSCF) Membrii APSCF AICI</p> 	<p>O rețea de 62 de organizații neguvernamentale de pe întreg teritoriul Republicii Moldova, inclusiv din regiunea transnistreană. APSCF acționează pentru crearea unui cadru coerent și funcțional de dezvoltare a factorilor de decizie, a mecanismelor și practicilor de implementare, asigurând respectarea și protecția reală a copilului și familiei.</p>	<p>Chișinău, MD-2004 Str. Serghei Lazo 40, et. 2, of. 10 Tel.: 060522122 Fax: 022 922131 E-mail: office@aliantacf.md</p>

1.1 Rețele/organizații relevante pentru femeile cu multiple vulnerabilități (femei cu dizabilități, femei în etate, femei LGBTIQ+, femei rome)

<p><u>Centrul National de Studii și Informare pentru Problemele Femeii</u></p> 	<p>Cenutrul a fost creat în anul 1998, cu denumirea de Parteneriat pentru Dezvoltare (CPD). Este o instituție obștească, care își propune să contribuie la promovarea unui discurs integrator cu privire la problematica genurilor umane, a statutului femeii și a egalității de șanse pentru femei și bărbați, inclusiv eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei.</p>	<p>Chișinău, MD-2012 Str. Armenească 13 Tel./fax: 022 207158 E-mail: cpd@progen.md</p>
<p><u>Alianța organizațiilor pentru persoane cu dizabilități din Republica Moldova (AOPD)</u> Membrii AOPD <u>AICI</u></p> 	<p>AOPD a fost înființată în septembrie 2007 și întrunește 51 de ONG-uri-membre, având misiunea de a îmbunătăți calitatea vieții persoanelor cu dizabilități.</p>	<p>Chișinău, MD-2004 Str. Serghei Lazo 40 Tel.: +373 79222505 E-mail: info@aopd.md Linia fierbinte: 0 800 10 808</p>
<p><u>Keystone Moldova</u></p> 	<p>Fondată în anul 2004 de către organizația Keystone Human Services International din SUA, asociația are drept scop incluziunea socială a grupurilor vulnerabile, inclusiv a persoanelor cu dizabilități.</p> <p>Servicii acordate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • consiliere psihologică • împuternicire economică • asistență de referire la alte servicii 	<p>Chișinău, MD-2001 Str. Sf. Gheorghe 20 Tel.: 022 929411, 068208202 E-mail: Moldova@khs.org</p>

<p><u>Platforma femeilor rome „ROMNI”</u></p> 	<p>Asociație obștească feministă, înființată în 2016, care pledează pentru apărarea drepturilor etniei rome, în special a femeilor și fetelor.</p>	<p>Chișinău, com.Grătiești Tel.: 068113429 petaloromano-elena@mail.ru</p>
<p><u>Rețeaua femeilor și fetelor rome din Republica Moldova "Moldsolidaritate"</u></p> 	<p>Organizație neguvernamentală, înregistrată în 2001. Desfășoară activități la nivel național, oferind sprijin grupului-țintă atât la domiciliu, prin cooperarea cu autoritățile publice locale, cât și prin crearea națională de politici publice la nivel de colaborare cu reprezentanții guvernului. Cuprinde 230 membri.</p>	<p>Chișinău Str. Abisoara 4, of. 1012 Tel.: 079979996 romawomennetwork@gmail.com</p>
<p><u>Help Age International Moldova</u></p> 	<p>Organizație internațională, prezentă în Moldova din anul 2000, care are drept misiune apărarea drepturilor persoanelor în etate, cu accent pe femeile în etate, victime ale VBG.</p>	<p>Chișinău Str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni 57/1 E-mail: officehelpage@gmail.com</p>
<p><u>Centrul de Informații „GENDERDOC-M”</u></p> 	<p>Fondat în anul 1998, centrul este una dintre cele mai vechi ONG-uri care promovează în mod activ drepturile comunității LGBTIQ+ (lesbiene, gay, persoane bisexuale și transgen și altele) în Republica Moldova. Pe toată perioada activității sale, aceasta a implementat mai mult de 50 de proiecte, de diversă amploare.</p> <p>Servicii acordate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Consiliere psihologică • Consultații juridice • Asistență socială, referire la alte servicii, după necesitate • Plasament la necesitate 	<p>Chișinău, MD-2012 Tel.: 022 288861, 022 288863 Fax: 022 280194 E-mail: info@gdm.md Web: www.gdm.md</p>

II. SERVICII TELEFONICE NAȚIONALE/LINII FIERBINȚI SPECIALIZATE

Pentru a răspunde obligațiilor asumate prin semnarea convențiilor internaționale, precum și modificărilor legislative naționale în domeniu, care menționează necesitatea instituirii și menținerii serviciilor de asistență telefonică gratuită, care oferă consilierea apelanților în regim de 24 din 24 de ore, 7 zile din săptămână, Ministerului Muncii și Protecției Sociale subcontractează, prin contracte de achiziții publice, ONG-urile din domeniu pentru a presta servicii la nivel național, regulamentele și standardele minime de calitate pentru funcționarea acestora fiind aprobate prin Hotărâre de Guvern:

Serviciul de asistență telefonică gratuită pentru victimele violenței în familie și violenței împotriva femeilor -Telefonul de Încredere 08008 8008, gestionat de Centrul Internațional „LA STRADA Moldova”, serviciu creat încă în 2009;

Serviciul de asistență telefonică gratuită pentru persoanele cu dizabilități 0 8001 0808, gestionat de Asociația „KEYSTONE Moldova”;

Telefonul Copilului 116111, gestionat de AO „CNFACEM” - serviciu de asistență telefonică gratuită, care are drept scop protejarea copiilor împotriva oricărei forme de încălcare a drepturilor lor și de abuz.

Servicii de asistență telefonică națională / Linii fierbinți			
Denumirea serviciului	Domeniu	Contacte	Regim
1. <u>Telefonul de încredere pentru femei și fete</u> ("La Strada")	Serviciul specializat pe cazuri de VBG (violență în familie și violență sexuală)	080088008 – apel gratuit 022 234906 – pentru apeluri naționale E-mail: trustline@lastrada.md	24/7 zile
2. <u>Telefonul Copilului</u> (CNFACEM)	Serviciu specializat pentru copii și părinți, creat în scop de protecție împotriva oricărei forme de violență, inclusiv în mediul online	116111 – apel gratuit de la orice rețea fixă sau mobilă E-mail: telefonul.copilului@social.gov.md Consultații online, chat 24/7	24/7 zile
3. <u>Telefonul de încredere pentru persoanele cu dizabilități</u> (Keystone)	Consiliere, suport și asistență pentru persoanele cu dizabilități	080010808 - apel gratuit 060601549 – pentru mesaje SMS, Viber, Skype	24/7 zile
4. <u>Linia de încredere Youth Klinik Support Line</u> (CNR Neovita)	Serviciu pentru adolescenți și tineri de până la 24 de ani	080080022 - apel gratuit și confidențial de la orice rețea fixă sau mobilă	24/7 zile

5.	Linia Fierbinte migrație sigură și anti-trafic (La Strada)	Suport pentru migrație sigură și asistență în cazuri de trafic de persoane	080077777 - apel gratuit 022 233309 – apel internațional E-mail: hotline@lastrada.md Skype: Consultant080077777 Web: www.migratiesigura.md	8:00 - 20:00/ 7 zile
6.	Consiliere specializată pentru victimele violenței în familie (Centrul de Drept al Femeilor)	Ajutor specializat (abordare holistică) a cazurilor de violență în familie	0 8008 0000 – apel gratuit 022 811 999 / 068855050	9:00-18:00/ 5 zile
7.	Platforma www.siguronline.md (La Strada)	Sistem online de consiliere și raportare a abuzurilor sexuale online față de copii	E-mail: helpline@siguronline.md Web: www.siguronline.md	9:00-18:00/ 5 zile

III. CENTRE/SERVICII DE ASISTENȚĂ ȘI PROTECȚIE ÎN DOMENIUL VBG

Persoanele supuse oricărei forme de VBG - violență în familie, violență sexuală, trafic de ființe umane – cad sub incidența [Legii nr. 137](#) cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunii. Art.2 al acestei legi descrie sistemul serviciilor de suport, publice sau private, acordate victimelor infracțiunilor/victimelor abuzului, violenței fizice, psihice sau sexuale. Acestea sunt:

- **consilierea informațională** cu privire la drepturile sale și serviciile de care pot beneficia;
- **consilierea psihologică**, asigurată din contul statului pentru victimele TFU, VF și VS, în baza cererii scrise a victimei infracțiunii, depusă la subdiviziunea teritorială de asistență socială;
- **asistența juridică garantată de stat**;
- **compensarea financiară** de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune (prejudiciu material și moral).

Deși adoptată încă în iulie 2016, această lege se aplică foarte puțin spre deloc, în toamna anului 2022 Ministerul Justiției lansând procesul de modificare a acesteia pentru a înlătura deficiențele legislative depistate în vederea îmbunătățirii mecanismului juridic și instituțional de reabilitare și compensare a victimelor infracțiunilor.

Servicii/asistență oferită victimelor violenței în familie

Încă la începutul anului 2007, cu implicarea masivă a organizațiilor din domeniu, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat *Legea nr. 45 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie*. Intrată în vigoare în septembrie 2008, legea stabilește cadrul instituțional, cu detalierea sarcinilor autorităților competente, prevede crearea centrelor/serviciilor de reabilitare a victimelor și agresorilor, precum și a unui mecanism de soluționare a cazurilor de violență și protecție pentru victimele violenței în familie.

Art.10 al prezentei legi specifică tipologia centrelor/serviciilor de asistență și protecție din domeniu violenței în familie. Astfel, acestea includ:

- **Centrele/serviciile de asistență și protecție pentru victimele violenței în familie și pentru copiii lor** oferă servicii specializate de sprijin precum: adăpost (plasament), asistență juridică, psihologică, socială, medicală de urgență și alte tipuri de asistență;
- **Centrele/serviciile de asistență și consiliere pentru agresorii familiali** oferă servicii specializate de informare, consiliere individuală/de grup a cuplului, consiliere juridică, referire și facilitarea accesului agresorului la serviciile medicale, de angajare în câmpul muncii și de profesionalizare.

Organizarea și funcționarea acestora se desfășoară în conformitate cu regulamentele-cadru și cu standardele minime de calitate aprobate de Guvern. Centrele/serviciile pot fi create:

- de Guvern, la propunerea Ministerului Muncii și Protecției Sociale;
- de autoritățile administrației publice locale;
- de organizațiile internaționale și de organizațiile necomerciale, cu informarea MMPS;
- de autoritățile administrației publice și de organizațiile necomerciale, în baza unui acord de activitate în comun.

3.1 Centre care oferă servicii de plasament/adăpost

La moment, în Republica Moldova activează:

- 9 centre de plasament/specializate (cu finanțare din bugetul de stat);
- 10 OSC oferă servicii de asistență, consiliere informațională, psihologică, juridică și de plasament.

Standardele Consiliului Europei în domeniul VBG prevăd un loc de adăpost la 10.000 de locuitori. Având în vedere numărul estimativ al populației Republicii Moldova, de 2 604,0 mii de persoane⁸, în Moldova ar fi necesare 260 de locuri de adăpost. **Insuficiența locurilor de plasament** este de cel puțin 75 de locuri (60 - pentru femeile victime ale violenței în familie și 15 - pentru victimele violenței sexuale). Alte probleme vizează:

- acoperirea geografică neuniformă la nivel de raioane, acestea practic lipsind în localitățile rurale și pe malul stâng al Nistrului;
- nu există adăposturi specifice pentru femeile din grupurile vulnerabile (refugiate, dizabilități, minorități etnice), iar în cazul lipsei documentelor, acestea nu sunt eligibile pentru a fi plasate sau/și beneficia de servicii.⁹
- resursele financiare alocate serviciilor specializate din bugetul public sunt limitate, nefiind ajustate la costurile reale de întreținere, o linie distinctă neregăsindu-se în bugetele sectoriale.

⁸ Din numărul total al populației de 3 436.000, aproape un milion se află la muncă sau sunt stabiliți cu traiul peste hotare, numărul real al populației cu reședință obișnuită la 1 ianuarie 2022 fiind de 2 604.000. Calculele au fost realizate de Biroul Național de Statistică, aplicând metodologia internațională de calcul al populației cu reședința obișnuită, dar și de numărul persoanelor care pleacă și revin în țară

⁹ Raportul de țară al WAVE, 2021 https://wave-network.org/wp-content/uploads/WAVE_Country-Report.pdf

Centre care oferă servicii de plasament/adăpost						
Nr	OSC/Instituții Publice (IP) ¹⁰	Acoperire, localitate	Beneficiari	Servicii	Contacte	Regim de lucru
1.	* IP Centrul de Asistență și Protecție a victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane (CAP)	Acoperire națională Chișinău	- femei/cupluri mamă-copil (începând cu vârsta de 1 an), victime ale TFU și VF; - copii victime ale TFU și VF (de la 7 ani); - copii neînsoțiți, repatriați în R. Moldova/urmează să fie repatriați în țara lor de origine (de la 7 ani) Servicii rezidențiale și de zi	- plasament temporar - asistență socială - asistență juridică - asistență medicală - consiliere psihologică	Tel.: 022 927194 Fax: 022 927174 shelter_team@cap.md	24/7 zile
2.	* Asociația Împotriva Violentei în Familie „Casa Marioarei”	Acoperire națională Chișinău	- femei, VVF - cupluri mamă-copil VVF Reabilitarea VVF de lungă durată	- adăpost - asistență socială - asistență psihologică - asistență juridică - asistență psihopedagogică	Tel.: 022 725861 069333260 069333261 Fax: 022 727887 cmarioarei@gmail.com	Lu-Vi: 09:00-17:00
3.	Centrul Maternal „Sfânta Maria”	Chișinău	- femei, VVF - cupluri mamă-copil (până la vârsta de 6 ani)	- plasament temporar - asistență socială - asistență psihologică - asistență juridică	Tel.: 022 766688	24/7 zile
4.	Centrul maternal de plasament pentru cuplul mama-copil cu vârsta mai mare de 6 ani (în subordinea Primăriei)	Chișinău	- mame solitare/mame minore - victime ale VVF și al TFU - mame provenind din familii cu venituri mici, marginalizate - mame cu copii, care nu au locuință - cupluri mamă-copii refugiați Ucraina	- capacitatea și posibilitatea de a găzdui mame cu mai mulți copii (6 luni, cu posibilitatea de prelungire) - îngrijire, educație, asistență medicală, socială - asistență psihologică/(re) integrare.	Tel.: 022 922555 067100144	24/7 zile

¹⁰ * organizație-membră a Coaliției Naționale „Viață fără Violență”

5.	<p><u>Misiunea socială „Diaconia”</u></p> <p>Centrul maternal „În brațele mamei” din Chișinău</p> <p>Centrul de găzduire secundară “Casa Maria”</p>	<p>Acoperire națională</p> <p>Chișinău</p>	<ul style="list-style-type: none"> - cupluri mamă-copil - gravide aflate în situație de urgență - cupluri mamă-copil care vin din Centrul Maternal (mame minore și/sau orfane) 	<ul style="list-style-type: none"> - plasament - consolidarea relației mamă-copil, - deprinderi de îngrijire a copilului - gestionare resurselor/regim autonom - garsonieră pe un timp determinat, sunt acompaniați la distanță conform unui plan de intervenție. 	<p>Chișinău, MD-2059 str. Criuleni 22</p> <p>Tel.: 022 463228 office@diaconia.md</p>	<p>Lu-Vi: 09:00-17:00</p>
6.	<p>*IP Centrul de criză familială „SOTIS”</p>	<p>Bălți</p> <p>raioanele din zona de nord</p>	<ul style="list-style-type: none"> - femei, cupluri mamă-copil în situații de risc social, VVF și TFU; - copii victime ale violenței în familie <p>Servicii rezidențiale și de zi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - plasament - asistență socială - asistență/consiliere psihologică - evaluări psihologice - asistență/consiliere juridică - asistență medicală de urgență 	<p>Tel.: 0231 92541 Fax.: 0231 33475 ccf.sotis@gmail.com</p>	<p>24/7 zile 9.00-18.00/ 5 zile (servicii de zi)</p>
7.	<p>Secția maternală din cadrul <u>Centrului de plasament temporar și reabilitare pentru copii din Bălți</u></p>	<p>mun. Bălți</p> <p>raioanele din zona de nord</p>	<ul style="list-style-type: none"> - femei, VVF - cupluri mamă-copil (până la vârsta de 7 ani) 	<ul style="list-style-type: none"> - plasament - consiliere psihologică - consultații juridice - asistență socială/medicală 	<p>Tel./fax: 0231 71003 cptrcopii@yandex.ru cptr.balti@ms.md</p>	<p>24/7 zile</p>
8.	<p>*Centrul de Asistență și consiliere pentru victimele violenței în familie “Ariadna” din <u>Drochia</u></p>	<p>Acoperire națională</p> <p>Drochia</p>	<ul style="list-style-type: none"> -femei, VVF -cuplurile mamă-copil/copii VVF 	<ul style="list-style-type: none"> - plasament - servicii sociale în funcție nevoi - asistență/consiliere psihologică - asistență/consiliere juridică 	<p>Tel.: 079000118 0252 20308 CM_Ariadna@yahoo.com</p>	<p>24/7 zile</p>

9.	IP Centrul Maternal „Speranța”	Acoperire națională Dondușeni	- femei, VVF - cupluri mamă-copil/copii VVF - minore însărcinate - consiliere sarcină nedorită	- plasament temporar - consiliere psihologică - consultații juridice - asistență socială, reintegrare - orientare profesională	Tel.: 069098880 - pentru beneficiari hope.donduseni@gmail.com	24/7 zile
10.	IP Centrul maternal de plasament și protecție a victimelor și potențialelor victime ale violenței în familie	Acoperire națională Anenii Noi	- femei, VVF - cupluri mamă-copil/copii VVF (pentru plasament este necesar acordul DAS, indiferent de locul de trai al VVF)	- plasament de urgență 72h - plasament de lungă durată - consiliere psihologică - consultații juridice - asistență socială, reintegrare - orientare profesională	Tel.: 0265 22407 cmaternalan@gmail.com	24/7 zile
11.	*IP Centrul maternal de reabilitare a victimelor violenței în familie „Pro-Femina”	Acoperire națională Hâncești	- femei, VVF - cupluri mamă-copil (până la vârsta de 6 ani) VVF - copii-victime ale violenței	- plasament temporar - consiliere pedagogică - educație post-natală (0-2 ani) - educația pentru sănătate - asistență și integrare socială	Tel.: 0269 23364 0269 22934 profemina.2009@mail.ru	24/7 zile
12.	IP Centrul de asistență socială a familiei și copilului CREDO	Ungheni	- copii aflați în situații de risc/victime ale VNET (3-18 ani) - tineri în situație de risc (16-25 ani) - cupluri părinte-copil, potențiale VVF și TFU	- plasament de urgență/temporar - suport psiho-social - evaluare/consiliere psihologică - ședințele familiale - instruire adopție și APP	Tel./fax: 0236 23115 central.credo@gmail.com crst_credo@yahoo.com	24/7 zile
13.	*IP Centrul maternal „Pro Familia”	Căușeni	- femei, VVF - cupluri mamă-copil (până la vârsta de 6 ani)	- plasament temporar - consiliere psihologică - consultații juridice - asistență socială, medicală	Tel.: 0243 26835 profamilia2006@gmail.com	24/7 zile

14.	Centrul comunitar de asistență socială „Împreună”	Ștefan Voda s. Olănești	- fete și femei aflate în dificultate, inclusiv victime ale VBG	- plasament temporar - consiliere psihologică - asistență socială/ medicală	Tel.: 0242 52894	24/7 zile
15.	*IP Centrul maternal “Încredere”	Cahul	- femei, VVF - cupluri mamă-copil (până la vârsta de 6 ani)	- plasament temporar - consiliere psihologică/ juridică - asistență socială/ medicală	Tel.: 0299 44080 centru-maternal.cahul@mail.ru	24/7 zile
16.	Centrul regional pentru reabilitarea victimelor violenței în familie	UTA Găgăuzia s. Chirsova	- femei, VVF - cupluri mamă-copil (până la vârsta de 6 ani)	- plasament temporar - consiliere psihologică - consultații juridice - asistență socială	067 555 299- Linia fierbinte centrul.reabilitarea.victimelor@gmail.com	24/7 zile

3.2 Centre care oferă servicii de zi

În ceea ce privește serviciile specializate/de zi destinate victimelor VBG, standardul regăsit în raportul final al GREVIO către statele părți ale Consiliului European este de un centru disponibil pentru 200 000 de populație, menționând și necesitatea extinderii ariei geografice a acestora, în special pentru femeile din mediul rural.

La moment, **majoritatea serviciilor sunt de scurtă durată**, asigură intervenția de urgență, iar serviciile de lungă durată sunt insuficiente¹¹. Or, serviciile alternative de lungă durată sunt necesare pentru asigurarea independenței financiare ale femeilor victime ale VBG.

¹¹ Proiectul *Programului național privind prevenirea și combaterea violenței față de femei și violenței în familie pentru anii 2023-2027*. https://social.gov.md/wp-content/uploads/2023/03/Programul-VFF-si-VF_-15.03.2023_final.pdf

Centre care oferă SERVICII DE ZI						
Nr	OSC / Instituții Publice (IP) ¹²	Acoperire Localitate	Beneficiari	Servicii	Contacte	Regim de lucru
1.	Centrul de Justiție Familială (CJF) al Poliției (în subordinea IGP)	Acoperire națională Chișinău	- victime ale violenței în familie - victime ale violenței sexuale	- acordarea asistenței psihologice, sociale, juridice, medicale, medico-legale (aceeași locație) - documentarea cazului/probatoriu - asigurarea protecției imediate - prevenirea revictimizării sau apariției riscurilor de escaladare a situației	Chișinău 112 (încă nu și-a început activitatea)	

¹² Centrele care au (*) la început fac parte din Coaliția Națională „Viață fără Violență”

2.	<p>* Centrul Internațional "La Strada"</p>	<p>Acoperire națională Chișinău</p>	<p>Programul Femei</p> <ul style="list-style-type: none"> - femei - victime ale violenței în familie, violenței sexuale și traficului de ființe umane <p>Programul Copii</p> <ul style="list-style-type: none"> - copii - victime ale exploatării sexuale online și abuzului sexual 	<p>Trafic de ființe umane, în special femei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Linie fierbinte pentru migrație sigură și anti-trafic -080077777 - portal informațional www.migratiesigura.md <p>Violență în familie și violență sexuală:</p> <ul style="list-style-type: none"> - serviciu de asistență telefonică pentru victimele VBG - 080088008; echipă de intervenție pe caz de VS <p>Exploatarea sexuală a copiilor online și abuzul sexual – echipa de asistență a copilului</p> <ul style="list-style-type: none"> - portal informațional www.siguronline.md (pentru adolescenți, părinți și pedagogi) 	<p>Chișinău Tel.: 022 234906 Fax: 022 234907 office@lastrada.md</p>	<p>9:00-18:00/ 5 zile</p>
3.	<p>* Centrul de Drept al Femeilor</p>	<p>Acoperire națională Chișinău</p>	<p>- fete și femei - victime ale violenței în familie și ale violenței sexuale</p>	<ul style="list-style-type: none"> - informare și sprijin - asistență juridică: consiliere și reprezentare în instanța de judecată - asistență psihologică de scurtă/lungă durată, terapie de grup - asistență socială/identificare adăpost - abilitare economică: consiliere vocațională, mentorat, suport loc muncă 	<p>Chișinău str. Mihail Kogălniceanu 76 Tel.: 068855050 Consiliere juridică – 080080000 (apel gratuit) Fax: 022 811999 office@cdf.md</p>	<p>9:00-18:00/ 5 zile</p>

4.	<p>* AO Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC)</p> <p>Centrul AMICUL</p>	<p>Acoperire națională</p> <p>Chișinău</p>	<ul style="list-style-type: none"> - copii în situații de risc - copii - victime ale tuturor formelor de violență, inclusiv abuz și exploatare sexuală - părinți și îngrijitori 	<ul style="list-style-type: none"> - informare și sensibilizare a copiilor, părinților, asistenților parentali profesioniști și a altor adulți - asistență specializată, acordată copiilor-victime ai violenței și/ sau martori ai infracțiunilor, familiilor lor - formare pentru profesioniștii cu care copilul intră în contact în sistemul juridic, medical etc. - justiție prietenoasă/audierea copilului în condiții speciale - ajutor persoanelor refugiate 	<p>Chișinău Str. Tricolorului 37/B Str. Calea Ieșilor 61/2 (AMICUL) Tel.: 078000480 022 758806 office@cnpac.org.md ajutauncopil@cnpac.md</p>	<p>9:00-18:00/ 5 zile</p>
5.	<p>* AO Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii „Memoria”</p>	<p>Chișinău</p>	<ul style="list-style-type: none"> - victime ale torturii - victime ale violenței în familie și ale violenței sexuale - refugiați și solicitanți de azil 	<ul style="list-style-type: none"> - asistență medicală - asistență psihologică - asistență socială - asistență legală 	<p>Chișinău, MD-2001 Str. Ismail 44 Tel./fax: 022 273222 022 270619 079704809 rctv@memoria.md</p>	<p>9:00-18:00/ 5 zile</p>
6.	<p>* AO Gender-Centru</p>	<p>Chișinău</p>	<ul style="list-style-type: none"> - elevi și studenți - cadre didactice - jurnaliști - reprezentanți ai structurilor de stat, ONG 	<ul style="list-style-type: none"> - programe de educație de gen - advocacy/studii de gen - programe de prevenire a violenței de gen - traininguri/seminare de prevenire a VBG - materiale informative în domeniul gender 	<p>Chișinău, MD-2009 Str. A. Mateevici 60 USM Tel.: 069182020 Fax: 022 774411 lunguval@mcc.md</p>	

7.	* Institutul pentru Familie și Inițiative Sociale (IFIS)	Chișinău	<ul style="list-style-type: none"> - femei și copii care se confruntă cu experiențe traumatice 	<ul style="list-style-type: none"> - sprijin psihologic - consiliere de familie - grupuri de sprijin/suport - instruirii pentru profesioniști - ateliere de educație parentală 	Chișinău Str. V. Alecsandri 13 Tel.: 068271444 office@ifis.md	
8.	* AO HELP (Moldova și diaspora)	Moldova Franța	<ul style="list-style-type: none"> - victime ale violenței în familie și ale violenței sexuale din diaspora (Franța) - persoane vulnerabile (adulți și copii) 	<ul style="list-style-type: none"> „Linia Roșie” - combaterea și prevenirea VBG - consiliere, asistență juridică primară și calificată, suport psihologic și social - proiecte sociale 	Tel.: 0649597350 (luni, între orele 9:00-12:00) stopviolenta.franta@gmail.com	
9.	NGO Femei pentru Femei / Women 4 Women	Chișinău	<ul style="list-style-type: none"> - femei și fete, inclusiv victime ale violenței în bază de gen - refugiate din Ucraina 	<ul style="list-style-type: none"> - Școala de liderism feminin în afaceri (U-Power) - granturi mici și mentoring - promovarea feminismului/voluntariat 	Chișinău, MD-2068 str. Armenească 27/10 Tel.: 069023978 office@fpfmd.org	
10.	Centrul de Drept al Avocaților	Chișinău	<ul style="list-style-type: none"> - public larg - refugiați, migranți, solicitanți de azil, apatrizi 	<ul style="list-style-type: none"> - proiectul „Promovarea unor condiții de viață adecvate, demne și sigure în rândul victimelor conflictului armat din Ucraina” - proiectul „Asistență juridică pentru apatrizi” - proiectul „Îmbunătățirea accesului la justiție pentru a trăi în demnitate” 	Chișinău, MD-2009 str. Vlaicu Pârcălab 8 060574848 - Linia verde Tel.: 022 240899 Fax: 022 240898 law-center@cda.md taniakebak@gmail.com	9:00-17:00/ 5 zile
11.	* Centrul de educație non-formală „Diversitate”	Chișinău	<ul style="list-style-type: none"> - tineri și adolescenți - reprezentanți ai minorităților etnice - tineri lideri, reprezentanți ai comunităților etnice 	<ul style="list-style-type: none"> - educație informală în domeniul toleranței, diversității, egalității și dialogului intercultural - educație informală pentru drepturile omului - educație media și alfabetizare media 	Chișinău Str. Caucaz, 7 Tel.: 078094594 069867788 cen.diversitate@gmail.com	9:00-18:00/ 5 zile

12.	Terre des Home Moldova	Chișinău	<ul style="list-style-type: none"> - copii și tineri - grupuri profesionale 	<ul style="list-style-type: none"> - protecția și promovarea drepturilor copiilor prin întărirea sistemului de protecție - sprijinirea copiilor afectați de migrație - justiție juvenilă 	Chișinău, MD-2009 Str. Nicolae Iorga 6, ap. 3 Tel.: 022 238039 mda.office@tdh.ch	9:00-18:00/ 5 zile
13.	Asociația pentru Abilitarea Copilului și Familiei "Ave copiii"	Chișinău	<ul style="list-style-type: none"> - copii și tineri - persoane refugiate - grupuri profesionale 	<ul style="list-style-type: none"> - proiectul „Suport comunităților moldovenești în găzduirea refugiaților ucraineni” - sprijin personalizat pentru cei mai vulnerabili copii și adulți refugiați din Ucraina și localnici - protecție și sprijin educațional pentru refugiații ucraineni și copii din comunități gazdă - creșterea rezilienței tinerilor din mediul rural care părăsesc îngrijirea alternativă 	Chișinău, MD-2009 Str. Constantin Stere 1 Tel: 022 237854 022 232582 Fax: 022 237259 office@avecopiii.md m.ianachevici@avecopiii.md	9:00-18:00/ 5 zile
14.	Asociația „Motivație”	Chișinău	- persoane cu dizabilități	<ul style="list-style-type: none"> - servicii de angajare asistată - consiliere pentru carieră - susținere în procesul de integrare socială - oportunități de angajare în câmpul muncii - transport gratuit (înregistrare prealabilă la 060476027) - consultanță juridică gratuită 	Chișinău, MD-2075 Bd. Mircea cel Bătrân 48 Tel.: 022 661393 067300449 office@motivation-md.org	9:00-18:00/ 5 zile

NORD						
15.	* Centrul de ajutor social al femeii și familiei „Stimul”	Ocnița	<ul style="list-style-type: none"> - femei și fete - victime ale violenței în familie, familiile acestora - femei în dificultate - persoane în etate 	Programul „Linia feminină” <ul style="list-style-type: none"> - suport psihologic: individual, de grup - asistență juridică: consiliere individuală *asistență pregătirea actelor pentru instanțe - sprijin socio-economic, integrare socială - abilitare economică, dezvoltare personală 	Ocnița Str. Tineretului 8 080000112 -Telefonul de Încredere Tel.: 060165416 office@stimulmd.org	9:00- 18:00/ 5 zile
16.	* Asociația Obștească „Artemida”	Drochia	Subiecții violenței în familie: <ul style="list-style-type: none"> - victimele violenței în familie - agresorii familiali 	Programe: <ul style="list-style-type: none"> - centrul de asistență și consiliere pentru victimele violenței în familie "Ariadna" - centrul de asistență și consiliere pentru agresori familiali - centrul de resurse: informare, sprijin, instruire 	Drochia, MD-5202 Str. N. Testemițanu 2/3, bloc B, et. 2 Tel.: 060959530 artemida.ong@yahoo.com	9:00- 18:00/ 5 zile
17.	* AO „Onoarea și Dreptul Femeii Contemporane”	Bălți	<ul style="list-style-type: none"> - fete și femei - victime ale violenței în familie 	<ul style="list-style-type: none"> - consiliere psihologică - consultații juridice - asistență socială - referire către alte servicii 	Tel: 079055616 olgapatlati@mail.ru	9:00-18:00/ 5 zile

18.	AO „Clinica Juridică Bălți”, CJ Bălți	Bălți	<ul style="list-style-type: none"> - șomeri - familii monoparentale - familii cu mulți copii - studenți, minori, persoane cu dezabilități 	<ul style="list-style-type: none"> - asistență juridică gratuită pentru categoriile sociale dezavantajate din regiunea de nord - promovarea și apărarea drepturilor omului; - Prevenirea și combaterea TFU, a VF - promovarea și apărarea drepturilor femeilor - promovarea și apărarea egalității de șanse 	<p>Bălți Str. Mircea cel Bătrân 81, of. 53 Tel.: 079014477 clinicabalti@gmail.com consultatiicju@gmail.com</p>	9:00-18:00/ 5 zile
19.	*Asociația Națională a Parajuriștilor din Moldova (ANPM)	Glodeni	<ul style="list-style-type: none"> - public larg - parajuriști comunitari 	<ul style="list-style-type: none"> - consolidarea cunoștințelor juridice și de dezvoltare personală a parajuriștilor comunitari, membri ai Asociației; - creșterea nivelului de abilitare juridică a comunităților acoperite de membrii Asociației și a nivelului de înțelegere a rolului parajuriștilor de către APL 	<p>s. Fundurii Vechi, Glodeni Tel.: 068686472 068684969 violettaodagiu@gmail.com viorica.parajurist@gmail.com</p>	9:00-18:00/ 5 zile
20.	AO Centrul de Politici Socio-Economice „CONSENS”	Sângerei zona de nord	<ul style="list-style-type: none"> - femei și fete din mediul rural, din familii vulnerabile, în situație de criză - victime ale violenței în familie și ale traficului de ființe umane 	<ul style="list-style-type: none"> - Proiectul „Femei independente cu venituri reziliente” - suport în identificarea de surse suplimentare de venit prin dezvoltarea afacerilor sau angajare în câmpul muncii; - Programul "Centrul de digitalizare pentru femeile cu idei de afaceri (parteneriat cu Orange) - parteneriat direct cu Incubatorul de afaceri Sângerei 	<p>Sângerei, MD-6201 str. Anton Crihan 1/12, Tel.: 069360109 consens.singerei@yahoo.com ludmilaprociuc@mail.ru</p>	9:00-18:00/ 5 zile

21.	* Centrul de Resurse pentru Tineret „Dacia”	Soroca	- tineri (fete și băieți)	Asistență pe cazuri de: - discriminare a tinerilor pe criteriu de vârstă - trafic de ființe umane - violență față de fete și femei - inegalități în educație a copiilor și tinerilor de etnie romă - abilitare și împuternicire a tinerilor, implicare în procesele decizionale	Soroca Str. M. Sadoveanu 21 Tel.: 0230 23619 Fax: 0230 92964 crt.dacia@gmail.com	9:00- 18:00/ 5 zile
CENTRU						
22.	* AO Fiecare contribuie pentru o schimbare „FCPS”	Criuleni	- persoane cu dizabilități (copii, tineri, adulți) - fete și femei, inclusiv victime ale violenței în bază de gen - refugiați din Ucraina	* Serviciul social "Echipă Mobilă": asistența socială psihologică, logopedică, de kinetoterapie la domiciliu pentru copiii cu dizabilități și pentru familiile lor; - Programul "Abilitare economică": pentru persoane cu dizabilități cu vârsta cuprinsă între 18 și 40 de ani; - Programul "Educație incluzivă și orientare vocațională": sprijin pentru instituții educaționale - Programul "Suport pentru refugiați"	Criuleni Str. 31 August 112 Tel.: 0248 21809 0248 20654 068474000 office@fcps.md	9:00- 18:00/ 5 zile
23.	Centrul de justiție socială „ECHITATE”	Criuleni	- persoane social-vulnerabile - persoane în etate - refugiați	- consultație juridică - asistență juridică	Criuleni Bd. Biruința 12, of.200 Tel.: 0248 22190 echitate2020@gmail.com	9:00- 18:00/ 5 zile

24.	ONG Centrul de suport social „TRINITY”	Râbnița	<ul style="list-style-type: none"> - femei dependente de substanțe - lucrătoare ale sexului comercial - persoane LGBT 	<ul style="list-style-type: none"> - sănătate și protecție socială - prevenirea fumatului, drogurilor - consum, alcoolism, HIV, hepatită, TBC - programe pentru persoane vulnerabile 	Râbnița Str. Mayakovskogo 52 Tel.: + 00373 555 40133 + 00373 779 04871 triniti.md@gmail.com	9:00- 18:00/ 5 zile
25.	ONG "Future Begins Today"	Ungheni	<ul style="list-style-type: none"> - victime ale violenței în familie - persoane cu dizabilități - refugiați 	<ul style="list-style-type: none"> - 080071000 - Hotline - asistență juridică primară în toate modurile accesibile 	Ungheni Str. George Meniuc 8 Tel.: 0236 23115 067674600 aec_via@yahoo.com costin.stratulat@gmail.com	9:00- 18:00/ 5 zile
26.	* Asociația Obștească „Interaction”	Tiraspol	<ul style="list-style-type: none"> - femei - victime ale traficului de ființe umane - femei - victime ale violenței în familie - persoane vulnerabile (orfani, invalizi, bătrâni) 	<ul style="list-style-type: none"> - 080099800 - Linia fierbinte privind violența în familie (între orele 9.00 – 21.00/7 zile) - 0800888888 - Linia fierbinte pentru traficul de ființe umane (între orele 9.00 – 21.00/7 zile) - 053386030 - Linia fierbinte pentru persoane nevoiașe 	Tiraspol Str. Odesskaia n3. 73 Tel.: + 00373 533 89977 + 00373 533 51158 interaction2002@mail.ru	9:00- 18:00/ 5 zile
27.	* AO „Jenskie Initsiativy”	Tiraspol	<ul style="list-style-type: none"> - victime ale traficului de ființe umane și familiile acestora - victime ale violenței în familie și familiile acestora - copii fără însoțire adult - migranți în dificultate 	<ul style="list-style-type: none"> - asistență/servicii juridice - asistență psihologică (individuală și de familie) - asistență socială - programe de abilitare economică 	Tiraspol Str. Manoilova 57, etaj 1 Tel.: + 00373 533 52764 + 00373 778 52764 jen_in@mail.ru ; jenskieinitsiativi@mail.ru	9:00- 17:00/ 5 zile

28.	* AO „Resonance”	Tiraspol	<ul style="list-style-type: none"> - femei (și copiii lor), aflate în criză - victime ale violenței în familie, inclusiv femei în etate și cu dizabilități - mame singure, mame cu mulți copii 	<ul style="list-style-type: none"> - 0 800 44 000 - Linia fierbinte cazuri de violență în familie - locuință socială/adăpost - asistență socială - consultație psihologică, inclusiv lucru cu trauma - consultație juridică - programe de abilitare economică 	<p>Tiraspol, MD-3300 Str. Lenina 17 а/я 594 Tel.: + 00373 533 44411 + 00373 69300076 + 00373 77711320 civicinitiatives@gmail.com</p>	
SUD						
29.	ONG Centrul de Drept din Căușeni	Căușeni	<ul style="list-style-type: none"> - victime ale violenței în familie - victime ale traficului de ființe umane - victime ale discriminării, a altor infracțiuni 	<ul style="list-style-type: none"> - protecția drepturilor victimelor violenței domestice, ale traficului de ființe umane, a altor infracțiuni - menținerea parteneriatelor cu APL și forțele de ordine pentru a răspunde nevoilor beneficiarilor 	<p>Căușeni Str. Stefan cel Mare 1/2 Tel.: 0243 23680 0243 24291 cd_causeni@yahoo.com oboroceanu_ion@yahoo.com</p>	9:00-17:00/ 5 zile
30.	AO „Raza Încrederii”	Căușeni (acoperă și Ștefan Vodă, Anenii Noi, Cimișlia)	<ul style="list-style-type: none"> - copii cu cerințe educaționale speciale (CES) - subiecți ai violenței în familie: victime și agresori familiali - persoane în dificultate 	<ul style="list-style-type: none"> - informare și orientare - consiliere și asistență juridică - consiliere psihologică - grupuri de suport - activități nonformale - ajutor umanitar 	<p>Căușeni, str. Păcii 28 Tel.: 079998755 079563063 ao.razaincrederii@gmail.com alterego_ana@yahoo.com</p>	9:00-17:00/ 5 zile
31.	Asociația Obștească „Pro Cimișlia”	Cimișlia	<ul style="list-style-type: none"> - tineri - femei - persoane în etate - persoane vulnerabile (în special din mediul rural) 	<ul style="list-style-type: none"> - parteneriate între societatea civilă și factori de decizie de la diferite nivele - asistență educațională - împuternicirea fetelor și femeilor - implicarea în viața publică 	<p>Cimișlia Str. Ștefan cel Mare, 14 Tel.: 0241 25873 069525705 aoprocimislia@gmail.com Raileanu_n@yahoo.com</p>	9:00-18:00/ 5 zile

32.	AO Asociația regională a mamelor cu mulți copii și a femeilor-întreprinzători din Gagauzia „VESTA”	Comrat	<ul style="list-style-type: none"> - femei și copiii - victime ai violenței în familie - tineri și voluntari - familii vulnerabile din regiune 	<ul style="list-style-type: none"> - promovarea egalității de gen - prevenirea violenței domestice (centre de zi pentru sprijinirea victimelor violenței domestice) - echipe mobile multidisciplinare - promovarea voluntariatului 	Comrat Str. Pobeda 58-a, of. 415 Tel.: 0298 84063 060122508 vesta.gagauzia@gmail.com info@vestagagauzia.md	9:00-17:00/ 5 zile
33.	* Asociația Obștească „BIAZ GÜL”	UTA Găgăuzia	<ul style="list-style-type: none"> - femei și fete - victime ale violenței în familie și ale traficului de ființe umane - femei refugiate 	<ul style="list-style-type: none"> - asistență informațională, asistență juridică - asistență socială - asistență psihologică, prelucrarea traumei, reabilitare 	Comrat Str. Lenin 99 Tel.: 068436085 belaja_roza@inbox.ru	8:00-18:00/ 5 zile
34.	* Centrul de Reziliență a Femeilor „OPHELIA”	Cahul	<ul style="list-style-type: none"> - fete și femei - victime ale violenței în familie - femei din grupuri etnice - femei ucrainene și femei cu vulnerabilități 	<ul style="list-style-type: none"> - consiliere psihologică - consultații juridice privind incluziunea socială - abilitare economică pentru femeile aflate în dificultate 	Cahul Str. Republicii 11 Tel.: 079078570 Asociatia.ophelia@gmail.com	8:00-18:00/ 5 zile
35.	* Centrul psihosocial	Vulcănești	<ul style="list-style-type: none"> - femei și fete - victime ale violenței în familie 	<ul style="list-style-type: none"> - asistență juridică - asistență psihologică pentru victimele violenței în familie 	Vulcănești Str. Kirov 30 Tel.: 068238386 n.mocan@mail.ru	8:00-18:00/ 5 zile

3.3 Programe pentru agresorii familiari

Activitatea ce ține de consilierea și informarea agresorilor este realizată de mai mulți actori din sectorul probațiune, poliție și social.

Deși prevăzută expres de legislația din domeniu, numărul agresorilor familiari care sunt referiți la centrele de asistență și consiliere a agresorilor familiari este redus, în comparație cu numărul total al infracțiunilor și contravențiilor de violență în familie. Potrivit datelor publicate de către Inspectoratul Național de Probațiune în anul 2020, la programele de asistență și consiliere a agresorilor familiari

au participat 19 agresori, în 2021 – 38, fiind înregistrată o creștere în primele 6 luni ale anului 2022, cu orientarea spre programe a 49 de agresori.

La nivel național, au fost create patru centre care oferă servicii specializate pentru agresorii familiari, între care doar unul este finanțat din bugetul de stat, celelalte trei fiind întreținute din sursele donatorilor – toate trei cu activitate suspendată, la moment.

Denumire	Servicii	ONG / Contacte
Centrul de asistență și consiliere pentru agresorii familiari din Drochia	<ul style="list-style-type: none"> - servicii de asistență și consilieri individuale - consiliere juridică - servicii de asistență și consiliere de grup 	Drochia, MD-5202 Tel.: 079000115
Centrul de asistență și consiliere pentru agresorii familiari din Chișinău	<ul style="list-style-type: none"> - servicii de asistență și consilieri individuale și de grup - consiliere juridică 	Gestionat de AO „CNFACEM” din mun. Chișinău Activitate suspendată
Centrul de asistență și consiliere pentru agresorii familiari din Ocnîța	<ul style="list-style-type: none"> - servicii de asistență și consilieri individuale și de grup - consiliere juridică 	Gestionat de A.O. „Stimul” din or. Ocnîța Activitate suspendată
Centrul de asistență și consiliere pentru agresorii familiari din Căușeni	<ul style="list-style-type: none"> - servicii de asistență și consilieri individuale și de grup - consiliere juridică 	Gestionat de A.O. „Raza Încrăderii” din or. Căușeni Activitate suspendată

3.4 Servicii/asistență oferită victimelor INFRAȚIUNILOR SEXUALE

În ceea ce privește [violența sexuală, în R. Moldova](#) sunt încriminate mai multe forme de agresiune sexuală sau tipuri de infracțiuni cu caracter sexual: *violul, acțiuni violente cu caracter sexual, hărțuirea sexuală, raportul sexual cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani, acțiuni perverse și ademenirea minorului în scopuri sexuale.*

CI „La Strada”, în parteneriat cu Ministerul Afacerilor Interne, prin intermediul serviciului său mobil – Echipa de intervenție/suport – are mandatul să preia și să asiste toate cazurile de violență sexuală, indiferent dacă victimele sunt din Moldova sau din Ucraina.

De asemenea, la 23 martie 2023, a fost lansat [Serviciul Integrat regional pentru victimele violenței sexuale](#) - acordarea în aceeași locație a serviciilor specializate și coordonate pentru victimele adulte ale violenței sexuale, prin prelevarea de probe biologice, acordarea examinărilor medicale și medico-legale, asistenței medicale de urgență, asistenței post-traumatice, consiliere psihologică și juridică în scopul depășirii situației de risc. Pilotarea acestuia va fi realizată cu suportul Entității Naționale Unite pentru Egalitatea de Gen și Abilitarea Economică a Femeilor (UN Women), în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale, pe o perioadă de doi ani, răstimp în care Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Ministerul Sănătății urmează să asigure dezvoltarea cadrului normativ adițional, necesar implementării acestui tip de serviciu specializat la nivel național, inclusiv mecanismul de finanțare. Activitatea Serviciului Integrat se va realiza în conformitate cu Regulamentul și cu standardele minime de calitate, aprobate prin Hotărâre de Guvern¹³ la data de 19 iulie 2023.

Pentru copii a fost creat **Serviciul de asistență integrată a copiilor victime/martori ai infracțiunilor de tip Barnahus**. Fiind un serviciu de specializare înaltă, acesta oferă asistență psihologică, juridică, medicală și socială sub același acoperiș prin intervenții imediate, coordonate și profesioniste. Scopul serviciului de tip Barnahus este de a facilita procesul de colectare a probelor concludente și utile în cadrul procesului penal și de a oferi copiilor asistență specializată, care să asigure prevenirea revictimizării și/sau retraumatizării acestora în acest proces. Serviciile urmează să fie acordate în cadrul a trei centre regionale pentru zonele Nord, Centru și Sud ale Republicii Moldova, fiind localizate în municipiile Bălți, Chișinău și Cahul. La moment, și-a început activitatea doar cel din regiunea nord. Proiectul a fost realizat de către Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC) și Ministerul Muncii și Protecției Sociale, cu suportul Fundației World Childhood.

Totodată, în aprilie 2023, Guvernul a aprobat **metodologia și instrucțiunile de lucru ale echipei de intervenție în cazurile de violență sexuală**, care urmează să devină un mecanism de protecție a victimelor violenței sexuale și de asistență a acestora în cheia unei abordări integrate, complexe și prompte a fenomenului violenței în bază de gen - medical, psihologic, legal, social. Poliția, medicii și medicii-legiști asigură consultarea concomitentă și asistența necesară victimei, astfel reducându-se considerabil perioada de colectare a probelor biologice și de suport în constatarea infracțiunii.

¹³ Proiectul de hotărâre a guvernului privind pilotarea Serviciului Integrat regional pentru victimele violenței sexuale https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/document/attachments/159_mmps.pdf

Denumirea serviciului	Acoperire/ Beneficiari	Servicii	Contacte
Unitatea de examinare medico-legală specializată în cadrul Centrului de medicină legală, destinată victimelor violenței în bază de gen	<ul style="list-style-type: none"> - acoperire națională - spațiu specializat amenajat pentru victime ale violenței fizice și sexuale 	<ul style="list-style-type: none"> - acces separat (evitarea întâlnirii cu abuzator) - cabinet de examinare ginecologică - echipament performant, grup sanitar adaptat, inclusiv, pentru persoanele cu dizabilități - zonă de consiliere psihologică; anamneza traumei, circumstanțele cazului 	<p>Chișinău Str. Korolenco, 8 Tel.: 022 727933 cancelaria.cml@cml.gov.md</p>
Serviciul integrat regional pentru victimele violenței sexuale	<ul style="list-style-type: none"> - acoperire regională: Ungheni, Nisporeni, Călărași, Fălești, Telenești și Sângerei cu potențială extindere - acordarea în aceeași locație a serviciilor integrate pentru victimele adulte ale violenței sexuale 	<ul style="list-style-type: none"> - prelevarea de probe biologice - examinarea medicală și medico-legală - asistență medicală de urgență - asistență socială - asistență post-traumatică - consiliere psihologică - consiliere juridică - audierea și alte acțiuni procesuale <p>Hotărârea de Guvern nr. 508 din 19.07.2023 cu privire la pilotarea Serviciului integrat regional pentru victimele violenței sexuale a fost aprobată.</p>	<p>Ungheni În septembrie 2023, a început recrutarea specialiștilor.</p> <p>Pentru detalii: laura.grecu@unwomen.org</p>
Centrul regional de asistență integrată a copiilor victime/ martori ai infracțiunilor Nord	<ul style="list-style-type: none"> - acoperire regională: mun. Bălți, raioanele Briceni, Ocnîța, Soroca, Dondușeni, Edineț, Drochia, Râșcani, Glodeni, Fălești, Sângerei, Florești 	<ul style="list-style-type: none"> - audiere în condiții speciale - evaluare psihologică - examinare medico-legală - asistență pentru asigurarea protecției copilului în situație de risc - asistență psihologică în criză - asistență juridică 	<p>Bălți Tel.: 078000710 CentrulBarnahus@cnpac.md</p>
Echipa de intervenție pe cazurile de violență sexuală	<ul style="list-style-type: none"> - acoperire națională - serviciu specializat de protecție a victimelor violenței sexuale - abordare integrată complexă și promptă a fenomenului violenței în bază de gen - medical, psihologic, legal, social. 	<ul style="list-style-type: none"> - asistență juridică gratuită, cu reprezentare în instanța de judecată - consiliere psihologică individuală - elaborarea rapoartelor de evaluare psihologică (la solicitarea organelor de drept) 	<p>Chișinău 080088008 – apel gratuit (din orice rețea de telefonie fixă sau mobilă) trustline@lastrada.md</p>

Echipa de Asistență a Copilului (EAC) din cadrul Programului Copii (CI „La Strada”)	<ul style="list-style-type: none"> - acoperire națională - asistență juridică și psihologică a copilului - victimă sau martor al: - violenței sexuale împotriva copiilor, manifestată prin abuz sexual sau exploatare sexuală - utilizării tehnologiilor informaționale ca modalitate de recrutare, ademenire, mediu de săvârșire a abuzului sau de exploatare 	<ul style="list-style-type: none"> - asistență și consultanță pentru organele de drept pe durata investigațiilor - asistență psihologică specializată pentru copii și membrii familiilor acestora, pe durata desfășurării procesului penal - asistență și consultanță juridică specializată pentru copii și membrii familiilor acestora - audierea în condiții speciale a copiilor - victime/martori ai abuzului sau ai exploatării sexuale 	<p>Chișinău Tel.: 078330406 078405660 Regim de muncă: 24/7 zile</p>
--	--	---	---

IV. SISTEMUL DE JUSTIȚIE / ASISTENȚĂ JURIDICĂ

Urmărirea în justiție a fost realizat în proporție de 31%. Experții constată scăderea, cu circa 50 la sută, a numărului de cazuri de violență în familie calificate drept infracțiuni și prevalența pedepselor neprivative de libertate. Condamnarea la pedeapsa cu închisoarea cu executare reală se aplică doar atunci când actele de violență în familie sunt soldate cu urmări grave sau cu decesul victimei.

Poliția reacționează operativ doar în cazul în care victimele nu doar declară actele de violență, dar probează și consecințele aplicării violenței (leziunile corporale). Pe de altă parte, sesizarea actelor de violență de alt tip, cum ar fi violența psihologică, economică și/sau persecutarea, nu sunt luate în considerație. Dificultatea probării violenței psihologice derivă și din lipsa reglementării prin lege a activității psihologului, iar rapoartele de evaluare psihologică nu se regăsesc în lista mijloacelor de probă prevăzute de legislația națională.

Deși a crescut numărul ordinelor de restricție de urgență eliberate, încălcarea acestora de către agresori este sancționată, în mare parte, cu amendă, iar examinarea cauzelor contravenționale este tergiversată. Numărul ordonanțelor de protecție, emise de către instanțele judecătorești, este în scădere, iar numărul agresorilor familiari care participă la programe de rehabilitare tot mai redus.

Deși datele oficiale arată o creștere a numărului de raportări a cazurilor de violență sexuală, rata condamnărilor pentru acest tip de infracțiuni este redusă. Victimele violenței sexuale sunt deseori revictimizate, intimidare, discriminate și chiar descurajate să sesizeze organele competente ori să susțină plângerile până la capăt, fiind, de cele mai multe ori, nevoite să cedeze prin retragerea plângerilor sau prin împăcare.

Politia Republicii Moldova. Subdiviziuni teritoriale

Potrivit legislației în vigoare, victimele infracțiunilor cu caracter sexual, a violenței în familie, a traficului de persoane/de copii au dreptul să fie asistate, în condițiile legii, de un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat (AJGS), drept care, din păcate, rămâne a fi limitat. Un [raport de monitorizare](#) a proceselor de judecată pe cauze de VBG (VF, VS și TFU), arată că 96% dintre inculpați au fost reprezentați avocat, în timp ce doar 7% dintre părțile vătămate au avut un reprezentant legal¹⁴.

Principalul organ de administrare a sistemului de acordare a asistenței juridice garantate de stat este Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat și oficiile lui teritoriale, la care se alătură Ministerul Justiției și Baroul Avocaților.

CNAJGS		
Structura	Jurisdicția / Raioane acoperite	Date de contact
Oficiul Teritorial CHIȘINĂU	mun. Chișinău Raioane: Călărași, Criuleni, Dubăsari, Ialoveni, Hâncești, Orhei, Strășeni, Rezina, Anenii Noi, Bender, Căușeni, Ștefan-Vodă, Șoldănești, Telenești, Ungheni, Nisporeni	Chișinău, MD-2068 Str. Alecu Russo 1, bloc 1A, bir. 32, 34, 36, 37 Tel.: 022 496953 / 022 496339 / 022 310065 ot_chisinau@cnaajgs.md
Oficiul Teritorial BĂLȚI	mun. Bălți Raioane: Briceni, Dondușeni, Drochia, Edineț, Fălești, Florești, Glodeni, Ocnîța, Râșcani, Sângerei, Soroca	Bălți Str. Mihai Sadoveanu 2 Tel./fax: 0231 61316 / 0231 22811 ot_balti@cnaajgs.md

¹⁴ Monitorizarea proceselor de judecată pe cauze de violență în familie, violență sexuală și trafic de ființe umane, 2018; file:///C:/Users/User/Downloads/CDF_Monitorizare_web_RO.pdf

Oficiul Teritorial COMRAT	mun. Comrat Raioane: Ceadâr-Lunga, Vulcănești, Cimișlia, Basarabeasca, Leova	Comrat Str. Șevcenca nr. 31/A Tel.: 0298 28853 / 0298 61001 / Fax: 0305 55695 ot_comrat@cnaigs.md
Oficiul Teritorial CAHUL	mun. Cahul Raioane: Cahul, Cantemir, Taraclia	Cahul Str. Independenței nr. 6 Tel./fax: 0299 20413 / 0299 20763 ot_cahul@cnaigs.md

V. SISTEMUL DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Asistentului social comunitar îi revine rolul definitoriu în cadrul echipei multidisciplinare, el fiind de jure managerul care asigură managementul de caz. De facto, însă, puțini asistenți sociali cunosc care sunt etapele acestui proces, dar și mai puțini sunt cei care le aplică în activitatea lor zilnică.

Asistenții sociali beneficiază de instruire, însă rămân insuficient de pregătiți pentru situațiile de violență în familie. Unul dintre motive îl reprezintă fluctuația cadrelor: puțini asistenți sociali ajung să ocupe mult timp aceste funcții, din diverse motive – salarii puțin atractive, obligații multiple etc. Iată de ce majoritatea asistenților sociali se limitează la acordarea indemnizațiilor sau a ajutoarelor sociale, iar mulți dintre ei nu cunosc faptul că fișa de post a asistentului social

Structuri teritoriale de asistență socială

comunitar include responsabilitatea de a interveni în cazurile de violență în familie.

Una dintre sarcini este și obligația constituirii și coordonării echipei multidisciplinare, o activitate care înseamnă mai mult decât întocmirea anchetei sociale și o vizită la domiciliul victimei. Din păcate, deseori activitatea asistentului social se rezumă doar la vizita la domiciliul familiei în care a fost semnalată o situație de violență.

Or, în cazurile de violență în care sunt implicați copii, anume administrației publice locale îi revine rolul cel mai important, deoarece exercită atribuțiile autorității tutelare în astfel de situații și este responsabilă pentru viața și sănătatea copiilor.

VI. SISTEMUL DE SĂNĂTATE/ASISTENȚA MEDICALĂ

Lucrătorii medicali ar putea fi cei mai activi parteneri în identificarea cazurilor de VBG, legislația stipulând instrucțiuni concrete în acest sens. Persoanele care se confruntă cu abuzuri în familie reprezintă un procent semnificativ al celor care solicită servicii medicale. Multe femei se simt mai confortabil să vorbească despre ceea ce li se întâmplă mai degrabă cu medicul lor de familie sau cu alt specialist, decât cu polițistul de sector.

Totuși, majoritatea cadrelor medicale se rezumă doar la oferirea asistenței medicale și, uneori, a sprijinului emoțional și mai puțin se documentează minuțios sau direcționează acești pacienți către

alte grupuri profesionale abilitate să intervină în astfel de situații sau către prestatori de servicii existenți în domeniu.

Deși specialiștii din sistemul de sănătate au obligația de a completa în mod corect fișa medicală, care poate fi utilizată ulterior de către victima violenței ca probă în instanță privind cazul de violență curentă sau repetată, acestora le lipsesc cunoștințele de documentare și formulare a unui răspuns medical efectiv la violența în familie, care include în componența sa nevoile speciale ale victimelor. Mulți medici nu au cunoștință de cazurile de violență în familie, în practica lor nu știu cum să le identifice, în ce mod să răspundă și unde/către cine să redirecționeze victimele.

6.1 Instituții subordonate Ministerului Sănătății

6.2 Organizarea serviciilor medico-legale

Centrul de Medicină Legală este o instituție publică, care activează pe lângă Ministerul Sănătății, de expertiză judiciară specializată în domeniul expertizei medico-legale și psihiatrico-legale.

Centrul are misiunea de a oferi mijloace științifico-practice de probă pentru a contribui la îndeplinirea justiției și la îmbunătățirea asistenței medicale în scopul respectării drepturilor omului.

Catalogul instituțiilor și serviciilor medicale

Scopul cercetărilor medico-legale este de documentare a consecințelor actelor violente și de colectare a dovezilor biologice, care vor fi utilizate în calitate de probe, care ar putea dovedi sau infirma o legătură între persoane și/sau între persoane și locuri sau obiecte și, în așa mod, vor permite incriminarea acțiunilor făptuitorului.

În cazurile de **violență sexuală**, colectarea probelor biologice se face din necesitatea constatării prezenței materialului biologic provenit de la agresor, în vederea identificării acestuia, cât și în scopurile demonstrării constrângerii fizice, psihice sau a stării de neputință a supraviețuitoarei/victimei, determinate de starea de ebrietate alcoolică sau narcotică.

- Serviciile medico-legale sunt prestate de Centrul de Medicină Legală în cadrul subdiviziunilor sale teritoriale, amplasate în centrele raionale și în municipii. Fiecare subdiviziune este pusă în serviciul inspectoratelor de poliție, a procuraturilor, a instanțelor de judecată și a populației din unitatea teritorial-administrativă respectivă.
- Examinarea medico-legală se efectuează, de regulă, în incinta secțiilor medico-legale teritoriale, în cadrul programului de

activitate al acestora.

- Examenul poate fi efectuat și în afara programului de activitate al secției medico-legale (24/7 zile), în cazurile de agresiuni cu caracter sexual (cel mult 5 zile de la viol) și când există pericolul de dispariție a unor mijloace de probă, sau de schimbare a unor situații de fapt.

La solicitarea scrisă a ordonatorului, examinarea poate avea loc și la locul aflării persoanei (instituția medico-sanitară, instituția de detenție, instanța de judecată, domiciliul persoanei (excepție).

Subdiviziunile medico-legale teritoriale sunt amplasate în centrele unităților teritorial-administrative - **spitale raionale sau centre de sănătate**.

	CENTRUL DE MEDICINĂ LEGALĂ	Chișinău Str. Korolenco 8 Tel.: 022 727933 E-mail: cancelaria.cml@cml.gov.md
	Subdiviziunea	Speciști/contacte
1.	SECȚIA CLINICĂ MUNICIPALĂ CHIȘINĂU	Servicii: Expertize/examinări ale persoanelor și ale documentelor medicale la solicitarea organelor de urmărire penală, a instanțelor de judecată și la cererea proprie a persoanelor în scopul: - stabilirii prezenței leziunilor, localizării, caracterului, gradului lor de gravitate și a altor probleme legate de leziunile corporale - aprecierii stării de sănătate a persoanelor - constatării stărilor sexuale: determinarea sexului, maturității sexuale, virginității, capacității de reproducere, sarcinii, nașterii recente, avortului, precum și a contaminării venerice - Diagnosticul unui raport sexual și a leziunilor corporale care-l însoțesc în caz de viol, acțiuni violente cu caracter sexual (homosexualism, lesbianism), raport sexual cu o persoană care nu a atins vârsta de 16 ani.

2.	Secția medico-legală BĂLȚI	Macrițchi Serghei, șef de secție, expert judiciar medico-legal, categoria superioară Greco Laurențiu, expert judiciar medico-legal, categoria superioară Adresa: BĂLȚI, str. Decebal 101 Tel.: 067744963
3.	Secția medico-legală ANENII NOI	Stratan Marian, expert judiciar medico-legal, categoria a doua Adresa: Anenii Noi, str. Uzinelor 30 Tel.: 0265 23956
4.	Secția medico-legală CIMIȘLIA	Pascari Andrei, șef de secție, expert judiciar medico-legal, categoria superioară Adresa: CIMIȘLIA, str. Alexandru cel Bun 135 Tel.: 0241 23282
5.	Secția medico-legală CAHUL	Ceban Alexandru, șef de secție, expert judiciar medico-legal, categoria a treia Marcu Gheorghe, expert judiciar medico-legal, categoria superioară Adresa: CAHUL, str. Ștefan cel Mare 150 Tel.: 0299 34173
6.	Secția medico-legală CANTEMIR	Verdeș Iurie, șef de secție, expert judiciar medico-legal, categoria întâi Adresa: CANTEMIR, str. N. Testemițanu 1 Tel.: 0273 22081
7.	Secția medico-legală CĂLĂRAȘI	Vodă Nicolae, șef de secție, expert judiciar medico-legal, categoria superioară Adresa: CĂLĂRAȘI, str. N. Testemițanu 59 Tel.: 0244 23080
8.	Secția medico-legală COMRAT	Topal Carolina, șefă de secție, expertă judiciară medico-legal, categoria întâi Adresa: COMRAT, str. Romană 2 Tel.: 0298 31140
9.	Secția medico-legală CRIULENI	Ceban Anatol, șef de secție, expert judiciar medico-legal, categoria superioară Adresa: CRIULENI, str. Ștefan cel Mare 1 Tel.: 0248 22661
10.	Secția medico-legală DONDUȘENI	Frecăuțanu Iurie, șef de secție, expert judiciar medico-legal, categoria superioară Adresa: DONDUȘENI, str. Mihai Eminescu 26 Tel.: 0251 22998

11.	Secția medico-legală DROCHIA	Balea Valeriu, șef de secție, expert judiciar medico-legal, categoria superioară Adresa: DROCHIA, șoseaua Sorocii 4 Tel.: 0252 24970
12.	Secția medico-legală EDINEȚ / BRICENI	Vrenea Sava, șef de secție, expert judiciar medico-legal, categoria superioară Cojocari Andrei, expert judiciar medico-legal, categoria a treia Adresa: EDINEȚ, șos. Bucovinei 1 Tel.: 0246 25282
13.	Secția medico-legală FĂLEȘTI	Panici Anatol, șef de secție, expert judiciar medico-legal, categoria întâi Adresa: FĂLEȘTI, str. Ștefan cel Mare 38 Tel.: 0259 25458
14.	Secția medico-legală FLOREȘTI	Borosean Doina, șefă de secție, expertă judiciară medico-legal, categoria a treia Adresa: FLOREȘTI, str. N. Testemițanu 1
15.	Secția medico-legală GLODENI	Solovei Serghei, șef de secție, expert judiciar medico-legal, categoria superioară Adresa: GLODENI, str. Tricolorului 2 Tel.: 067744974
16.	Secția medico-legală HÂNCEȘTI	Iachimov Oleg, șef de secție, expert judiciar medico-legal, categoria superioară Strarinschi Valentin, expert judiciar medico-legal, categoria superioară Adresa: HÂNCEȘTI, str. M. Hîncu 174 Tel.: 0269 23532
17.	Secția medico-legală LEOVA	Serviciile medico-legale a secției nominalizate vor fi acordate de către colaboratorii Secției medico-legale Cantemir.
18.	Secția medico-legală NISPORENI	Butnaru Alexandru, șef de secție, expert judiciar medico-legal, categoria întâi Adresa: NISPORENI, str. Toma Ciorbă 5 Tel.: 0264 23204
19.	Secția medico-legală ORHEI	Cobîscan Dumitru, șef de secție, expert judiciar medico-legal, categoria superioară Adresa: ORHEI, str. Vasile Lupu 116 Tel.: 0235 23273
20.	Secția medico-legală RÂȘCANI	Railean Sergiu, șef de secție, expert judiciar medico-legal, categoria superioară Adresa: RÂȘCANI, str. N. Testemițanu 6 Tel.: 0256 23944

21.	Secția medico-legală REZINA	Railean Sergiu, șef de secție, expert judiciar medico-legal, categoria a treia Adresa: REZINA, str. 27 August Tel.: 0254 21681
22.	Secția medico-legală SÂNGEREI	Cojocaru Valerian, șef de secție, expert judiciar medico-legal, categoria superioară Adresa: SÂNGEREI, str. N. Testemițanu 51 Tel.: 069358181
23.	Secția medico-legală SOROCA	Rusu Nicolae, expert judiciar medico-legal, categoria a doua Adresa: SOROCA, str. Mihai Eminescu 14 Tel.: 023092398
24.	Secția medico-legală STRĂȘENI	Gherman Liviu, șef de secție, expert judiciar medico-legal, categoria prima Adresa: STRĂȘENI, str. Iachiv 2 Tel.: 069183009
25.	Secția medico-legală ȘTEFAN VODĂ	Ciocoi Sergiu, șef de secție, expert judiciar medico-legal, categoria superioară Adresa: ȘTEFAN-VODĂ, str. Testemițanu 2 Tel.: 0242 24449
26.	Secția medico-legală TELENEȘTI	Serviciile medico-legale ale secției nominalizate vor fi acordate de către angajații Secției medico-legale Fălești.
27.	Secția medico-legală UNGHENI	Serviciile medico-legale ale secției nominalizate vor fi acordate de către angajații Secției medico-legale Ungheni.

SERVICIUL DE PSIHIATRIE MEDICO-LEGALĂ

Servicii: efectuarea expertizelor și constatărilor în domeniul psihiatrico-legal privind persoane și documente medicale, la solicitarea organelor de urmărire penală, instanțelor de judecată și la cererea proprie:

- **Expertiză psihiatrico-legală:** evaluarea discernământului psihic și a capacității de exercițiu a bănuitului; evaluarea stării psihice, diagnosticarea maladiei psihice, evaluarea stării psihice a victimei/martorilor, a capacității/incapacității de exercițiu etc;
- **Expertiza psihiatrico-psihologică:** evaluarea particularităților individual-psihologice și a discernământului psihic, evaluarea stării psihice a victimei, aprecierea nivelului de dezvoltare psihică, a particularităților individual-psihologice, a nivelului de dezvoltare intelectuală, a prezenței sau a absenței tulburărilor psihice, precum și soluționarea întrebării privind capacitatea de a depune declarații etc;
- **Expertiza clinico-psihologică:** evaluarea particularităților individual-psihologice ale persoanelor în cadrul examinării psihologice, aprecierea stării psihologice și a capacității de exercițiu;
- **Expertiza psihiatrico-narcologică:** evaluarea stării psihice a bănuitului, a învinuitului cu antecedente narcologice în anamneză, a capacității persoanelor cu tulburări mentale și de comportament datorate utilizării de substanțe psihoactive.

Secția psihiatrie medico-legală staționară CHIȘINĂU	Experți: Mardari Elena, șefă de secție, expertă judiciară, psihiatru medico-legal, categoria superioară Antoci Angela, expertă judiciară, psihiatru medico-legal, categoria superioară Țîntari Eugeniu, expert judiciar, psihiatru medico-legal, categoria a treia Cazacu Vasile, expert judiciar, psihiatru medico-legal, categoria superioară Bordeniuc Valentina, expertă judiciară, psihiatru medico-legal, categoria a treia
Secția psihiatrie medico-legală ambulatorie CHIȘINĂU	
Secția psihiatrie medico-legală ambulatorie BĂLȚI	Negara Corneliu, șefă de secție, expertă judiciară psihiatru medico-legal, categoria prima Vrabii Marcela, expertă judiciară, psiholog medico-legal, categoria a treia Tintari Anatolie, expert judiciar, psihiatru medico-legal, categoria superioară

6.3 Servicii de asistență medicală primară

Asistență medicală primară	
Zona NORD	
Centrul de Sănătate Briceni	str. Mihai Eminescu 48 / Tel.: 0247 23685
Centrul de Sănătate Ocnița	str. Independenței 64 / Tel.: 0271 21396; 0271 22580; 0271 22339
Centrul de Sănătate Dondușeni	str. M. Eminescu 26/1 / Tel.: 0251 21344
Centrul de Sănătate Edineț	str. Independenței 81 / Tel.: 0246 21184
Centrul de Sănătate Râșcani	str. Independenței 59 / Tel.: 0256 23344
Centrul de Sănătate Drochia	str. Testimițanu 4/1 / Tel.: 0252 23031
Centrul de Sănătate Soroca	str. M. Eminescu 16 / Tel.: 0230 22224
Centrul de Sănătate Glodeni	str. Tricolorului 2 / Tel.: 0249 23743
Centre de Sănătate Bălți	Centrul de Sănătate Nr.1 - str. Decebal 101 / Tel.: 0231 74334 Centrul de Sănătate Nr.2 - str. Stefan cel Mare 52 / Tel.: 0231 21332, 068759222 Centrul de Sănătate Nr.3 - str. G. Cosbug 13 / Tel.: 0231 24274 Centrul de Sănătate Nr.4 - str. Striiskaia 9 / Tel.: 0231 67877 Centrul de Sănătate Nr.5 - str. Boris Glavan 21 / Tel.: 0231 38179 Centrul de Sănătate Nr.6 - str. Kiev 30 / Tel.: 0231 44577, 068874666

Centrul de Sănătate Fălești	str. Ștefan cel Mare 36 / Tel.: 0259 25468
Centrul de Sănătate Sângerei	str. Nicolai Testemițanu 11 / Tel.: 262 22997, 0262 22958, 0262 23339
Centrul de Sănătate Florești	str. Victoriei 64a / Tel.: 0250 84129, 0250 23101, 0250 23102
Zona CENTRU	
Centrul de Sănătate Ungheni	str. Romană 66 / Tel.: 0236 23577
Centrul de Sănătate Nisporeni	str. Toma Ciorbă 40 / Tel.: 0264 23 472
Centrul de Sănătate Călărași	str. Bojole 1 / Tel.: 0244 22660; 0244 26663
Centrul de Sănătate Dubăsari	s. Coșnița, str. Păcii / Tel.: 0248 44265, 067677727
Centrul de Sănătate Criuleni	str. Ștefan cel Mare 1 / Tel.: 0248 22236
Centrul de Sănătate Strășeni	str. Ștefan cel Mare 105 / Tel.: 0237 25280, 0237 23482
Centrul de Sănătate Hâncești	str. Toma Ciorbă 2 / Tel.: 0269 24167
Centrul de Sănătate Ialoveni	str. Alexandru cel Bun 7 / Tel.: 0268 21252
Centrul de Sănătate Anenii Noi	str. Uzinelor 30/1 / Tel.: 0265 21272, 0265 93013
Zona SUD	
Centrul de Sănătate Leova	str. Ștefan cel Mare 63 / Tel.: 0263 23907, 060667440
Centrul de Sănătate Cimișlia	str. Alexandru cel Bun 133 / Tel.: 241 23989
Centrul de Sănătate Căușeni	str. Ana & Alexandru 16A / Tel.: 243 25742, 243 26875
Centrul de Sănătate Ștefan Vodă	str. Nicolae Testemițanu 2 / Tel.: 0242 25328
Centrul de Sănătate Basarabeasca	str. Muncii 5 / Tel.: 0297 20525
Centrul de Sănătate Cantemir	str. Testemițeanu 22 / Tel.: 0273 22388
Centrul de Sănătate Cahul	str. Republicii 20 / Tel.: 0299 22434
Centrul de Sănătate Taraclia	str. Kotovski 2 / Tel.: 0294 24 588
Centrul de Sănătate Comrat	str. Pobedî 136 / Tel.: 0298 23433
Centrul de Sănătate Vulcănești	str. Lenina 37 / Tel.: 0293 36608

6.4 Centre comunitare de sănătate mintală (CCSM)

CCSM	Telefon	E-mail	Adresa
CCSM Centru (CNSM)	022 731440		Str. Docuceaev 11a
CCSM Ciocana	022 477253		Str. Uzinelor 123
CCSM Botanica	022 929788	receptie@psi.md	Str. Independenței 28/1, Chișinău
CCSM Buiucani	022 741738	ccsmbuiucani@mail.ru	Str. Ion Creangă 24, Chișinău
CCSM Poșta Veche	022 464965		Str. Socoleni 19, et. 6
CCSM-uri în țară	Telefon	E-mail	Adresa
CCSM Anenii Noi	0265 21274	ccsmaneniinoi@gmail.com	Str. Uzinelor 30/1
CCSM Bălți	0231 71011	cmf_ccsm_balti@mail.ru	Str. Decebal 101 V
CCSM Basarabeasca	0297 20524	ccsm.basarabeasca@mail.ru	Str. Muncii, 55
CCSM Briceni	0247 23685	ccsmbriceni@mail.ru	Str. Mihai Eminescu 48
CCSM Cahul	0299 32709	ccsmcahul@trimbos.md	Str. Ștefan cel Mare 27
CCSM Cantemir	0273 22462	ccsmcantemir@gmail.com	Str. Testimițanu 22
CCSM Călărași	0244 27015		Str. Bojole 1
CCSM Căușeni	0243 26847	ccsmcauseni@gmail.com	Str. Ana și Alexandru 14
CCSM Ceadâr Lunga	0291 26408		Str. Miciurin 2
CCSM Cimișlia	0241 26783	ccsmcimisia@trimbos.md	Str. Alexandru cel Bun 135A, et. 1
CCSM Comrat	0298 23379, 0298 24743	cmfcomrat@ms.md	Str. Victoria 44
CCSM Criuleni	0248 25027	ccsmcriuleni@mail.md	Str. Ștefan cel Mare 1
CCSM Dondușeni	0251 21344		Str. Mihai Eminescu, 26/1
CCSM Drochia	0252 26808	ccsm.drochia@gmail.com	Str. N. Testemițanu 4/1
CCSM Dubăsari	0248 44265	cmf.dubasari@ms.md	satul Coșnița, str. Păcii 70
CCSM Edineț	0246 24967		Str. Independenței 81
CCSM Fălești	0259 92717	ccsmfalesti@gmail.com	Str. Ștefan cel Mare 36
CCSM Florești	0250 25447	ccsm@cmff.md	Str. Ștefan cel Mare 37
CCSM Glodeni	0249 22881		Str. Tricolorului 2
CCSM Hâncești	0269 23447		Str. Mihalcea Hâncu 153
CCSM Ialoveni	0268 27550		Str. Alexandru cel Bun 7

CCSM Leova	0263 23248		Str. Ștefan cel Mare 63
CCSM Nisporeni	0264 23472		Str. Toma Ciorbă 40
CCSM Ocnîța	0271 23425		Str. Independenței 64
CCSM Orhei	0235 21457	ccsmorhei@trimbos.md	Str. Vasile Lupu 127
CCSM Rezina	0254 21778	cmf.rezina@ms.md	Str. Șciusev 5
CCSM Râșcani	0256 21360		Str. Independenței 59
CCSM Sângerei	0262 84450	ccsm.singerei@mail.ru	Str. Testemițanu 11
CCSM Soroca	0230 21135	ccsmsoroca@trimbos.md	Str. Mihai Eminescu 16
CCSM Strășeni	0237 22353	ccsmcsstraseni@mail.ru	Str. Ștefan cel Mare 105
CCSM Șoldănești	0272 25266	cmfsoldanesti@ms.md	Str. N. Testemițanu 11
CCSM Ștefan Vodă	0242 22476	cmf.stefanvoda@ms.md	Str. N. Testemițanu 2
CCSM Taraclia	0294 23252	comunitarnii.centru@mail.ru	Str. Kotovski 2
CCSM Telenești	0258 22164	cmftelenesti@ms.md	Str. Ștefan cel Mare 5
CCSM Ungheni	0236 23309		Str. Romană 27
CCSM Vulcănești	0293 21838		Str. Plotnicov 59

6.5 Centre de sănătate prietenoase tinerilor¹⁵

[Rețea de 41 de centre de sănătate prietenoase tinerilor](#)

Program: Luni-vineri 9:00-18:30; Sâmbătă 9:00-11:00

Beneficiari: copii și tineri cu vârsta cuprinsă între 10 și 24 de ani

Servicii: [consultații](#) confidențiale și gratuite:

ginecolog, psiholog, urolog/androlog, asistent social, dermatovenerolog, consiliere și testare HIV/SIDA, planificare familială

Nr	Localitatea	Adresa	Contacte	E-mail
1.	Centrul Național de Resurse „NEOVITA”	Chișinău Str. Socoleni 19	022 463728 022 406632 (fax)	info@neovita.md www.neovita.md

¹⁵ Abrevieri: YK – Youth Clinic (centru pentru tineri); CMF – Centrul Medicilor de Familie; CS – Centrul de Sănătate

2.	CSPT Chișinău VitaSens YK „SINDBIODAN”	Chișinău Str. Costiujeni 1G, et. 1, cab.1,2,3	022 902247 022 902246	dzigarm1963@mail.ru
3.	CSPT Botanica YK „BOTANICA”	Chișinău Str. Independenței 28 / CMF nr. 2, et.1 cab. 111-114, 116	022 660676	cspt28@gmail.com
4.	CSPT Centru YK „ACCEPT”	Chișinău Str. 31 August 63, et. 6	022 274357	ykaccept_2017@list.ru
5.	CSPT Amigos YK „AMIGOS”	Chișinău Str. Ion Creangă 24 / CMF nr. 4, et.1	022 719303 022 719302	csptamigos@gmail.com
6.	CSPT Ciocana YK „CIOCANA”	Chișinău Str. Vadul lui Voda 80 / CCD, et.2	022 023126	tineret.ciocana@ms.md
7.	CSPT Anenii Noi YK „CALIPSO”	Anenii Noi Str. Uzinelor30/1 / CMF, et.1	0265 24783	golbanvi@mail.ru
8.	CSPT Bălți YK „ATIS”	Bălți Str. Kiev 60 / CS nr. 6	0231 46462 0231 44730 (fax)	atis_balti@mail.ru cspt.atis@mail.ru
9.	CSPT Basarabeasca YK „FORTUNA”	Basarabeasca Str. Muncii, 24 et. 4, bir. 411	0297 20295	tudor.pruteanu@mail.ru cspt.fortuna@gmail.com
10.	CSPT Briceni YK „IUVENTUS”	Briceni Str. Mihai Eminescu nr 84 CS et. 2	0247 25683 0247 25642 (fax)	rodicacioclea@mail.ru csptbriceni@mail.ru
11.	CSPT Cahul YK „AGAPE”	Cahul Str. Ștefan cel Mare 27 CS, et. 5, bir. 513, 517	0299 23935	cspt.agape@bk.ru facebook: CSPT Agape
12.	CSPT Călărași YK “VITA LONGA”	Călărași Str. Toma Ciorbă 21, bl. Pediatrie, et.1	0244 26492 0244 20801 (fax)	cspt.vetalonga@gmail.com Facebook : CSPT Vitalonga
13.	CSPT Cantemir YK „CANTEMIR”	Cantemir Str. Testimonițanu 22 CS, et. 2, cab. 201, 203, 204, 206	0273 22701 0273 22703 (fax) 0273 22703	csptcantemir@mail.ru
14.	CSPT Căușeni YK „CLEPSIDRA”	Căușeni Str. Ana Alexandru 14, CS et. 2, bir. 27,30	0243 26633	clepsidra@list.ru
15.	CSPT Ceadâr-Lunga YK „ЮНОСТЬ”	Ciadâr-Lunga Str. Miciurin 2 / CS	078442719 0291 22910	csptceadir@gmail.com

16.	CSPT Cimișlia „TINERI PENTRU TINERI”	Cimișlia Str. Alexandru cel Bun 135 CS, et.1, bir. 22, 25	0241 21115	tineritineri2018@gmail.com
17.	CSPT Comrat YK “DVIJENIE +”	Comrat Str. Pobeđi 46 / CS, et.3, bir. 48-51, 56	0298 23670	dvijenie_plus@mail.ru
18.	CSPT Criuleni (Dubasari) YK „VITAMIN”	Criuleni Str. Ștefan cel Mare 1 / incinta policlinicii	0248 21000	alexculava@yandex.com vionica@rambler.ru
19.	CSPT Dondușeni YK „SPERANȚA TINERILOR”	Dondușeni Str. Eminescu 26, et. 2, bir. 28-29	0251 22394	sperantatinerilor@mail.ru cojocarus.vi@gmail.com
20.	CSPT Drochia YK „ANA”	Drochia Bd. Testimiteanu 4 / incinta policlinicii	0252 2 43 88	centru_ana@mail.ru
21.	CSPT Edineț YK „ SALVE”	Edineț Str. Independenței 81 / incinta policlinicii	0246 23194 0246 24967	cspt.salve@gmail.com
22.	CSPT Fălești YK „SATI”	Fălești Str. Ștefan cel Mare 38, în Centrul „Casa Sperantei”	0259 25265	cspt.sati@mail.ru
23.	CSPT Florești YK „ÎNCREDERE”	Florești Str. Ștefan cel Mare 35, CMF, et.3, bir. 56	0250 25416	centruprietenos@mail.ru csptplaton@cmff.md
24.	CSPT Glodeni YK „SPERANȚA”	Glodeni Str. Tricolorului nr. 2 CS, et. 4, cab. 44; et. 2, cab.11	0249 22913 0249 22910 (fax) 0249 23743	cpf_glodeni@mail.ru vlupacescu@mail.md
25.	CSPT Hâncești YK „TINERETUL ȘI SĂNĂTATEA”	Hâncești Str. Mihail Hîncu 153 Policlinica, et.1, bir. 7, 8, 31	0269 21902	valentinasilvestru@mail.ru
26.	CSPT Ialoveni, Costești, YK „AVANTE”	Ialoveni, s. Costești Str. Ștefan cel Mare 87b, CMF, et.3	0268 92473 0268 92475	csptavantecostesti@mail.ru
27.	CSPT Leova YK „ORHIDEEA”	Leova Str. Ștefan cel Mare 63, CMF, et.1	0263-24010	orhidealeova@gmail.com
28.	CSPT Nisporeni YK „NISPROTECT”	Nisporeni Str. Toma Ciorbă 5 CS, et. 1, bir. 113, 112, 114, 110	0264-26070	nis.protect@mail.ru

29.	CSPT Ocnița YK „OCNIȚA”	Ocnița Str. Independenței 64, CS, et. 4	0271 26029	inabestenco@mail.ru
30.	CSPT Orhei YK „ORHEI”	Orhei Str. Negruzzi 85, CS nr. 1, cab. 1-6	0235 21457	csptorhei@mail.ru
31.	CSPT Rezina YK „ARMONIA”	Rezina Str. Sciusev 5, CS, et. 2 cab 210, 211 și et. 4 cab. 407,408	0254 23389	ykcsptarmonia91@mail.ru
32.	CSPT Râșcani YK „PROVITA”	Râșcani Str. Independenței 59 CMF, et. 2, cab. 34; et. 3 cab. 44, 50	0256 24088	cspt.riscani@mail.ru
33.	CSPT Sângerei YK „VIITORUL”	Sângerei Str. Testișanu 11	0262 21785 0262 26268	roskaiulia@yahoo.com
34.	CSPT Șoldănești YK „NEW LIFE”	Șoldănești Str. Testișanu 11, CS, et. 2, bir. 223, 226	0272 20334 0272 25009	clipa.maria@mail.ru
35.	CSPT Soroca YK „PRO-VIAȚA”	Soroca str. M.Eminescu 19 CS, bir. 47, 48, 49, et.2	0230 92100	csptsoroca@rambler.ru tatianamorari@rambler.ru
36.	CSPT Ștefan Vodă YK „IUNONA”	Ștefan Vodă str. Nicolae Testișanu 2	0242 22262 0242 23236	cspt.ungureanu@gmail.com
37.	CSPT Strășeni YK „PRO-SALVA”	Strășeni str. Ștefan cel Mare 105 CS, et. 2 bir. 201, 202, 203a, 203b	0237 27663	cspt.prosalva@gmail.com
38.	CSPT Taraclia YK „ISIDA”	Taraclia str. Kotovski, 2	0294 21560	centrul.isida@mail.ru
39.	CSPT Telenești YK „TELENEȘTI”	Telenești Str. Ștefan cel Mare 6, CS, bir. 301, 317	0258 24712	ms.tinerilor@mail.ru hubencuana@gmail.ru
40.	CSPT Ungheni YK „IMPULS”	Ungheni Str. Romană 27, CMF, et. 2	0236 23577 0236 22334	impulscentru@gmail.com
41.	CSPT Vulcănești YK „VULCAN”	Vulcănești, Str. Plotnicov 59, CMF, et. 1 și 4, bir. 116, 405	0293 21242 0293 21838 (fax)	cs.vulcanesti@ms.md csptvul@mail.ru

Acest document a fost elaborat de către VOICE Moldova în cadrul proiectului finanțat de HIAS „Parteneriat pentru schimbare: un proiect centrat pe femei și fete în răspunsul la criza regională provocată de războiul din Ucraina”.

